

PUBLICATIONS

Articles
in journals & magazines

V.Gatalska

ЗМІСТ

1. Технологія групового навчання англійської мови з використанням комп'ютеризованого навчально-методичного комплексу ELanTeS в середніх закладах освіти, журнал «Іноземні мови», №3, 2003, Ленвіт ...3
2. Універсальний програмно-методичний комплекс, журнал «Комп'ютер у школі та сім'ї», №4(36), 2004..... 7
3. Перший Європейський форум вчителів-новаторів, журнал «Комп'ютер у школі та сім'ї», №4(36), 2004..... 11
4. Оригінальний досвід: Самостійна «англокомп'ютерна» мова, газета «Освіта України», №87, 2005 14
5. Авторская педагогика: «Технологии будущего», журнал «Домашний очаг», сентябрь, 2008 17
6. ТЕХНОЛОГІЯ ЕЛАНТЕС. Досвід практичного використання у навчанні., сайт КМУ ІППО ім. Б.Грінченко, березень, 2009 19

Технологія групового навчання англійської мови з використанням комп'ютеризованого програмно-методичного комплексу ELanTeS в середніх закладах освіти

Мета цієї статті – познакомити читачів з програмно-методичним комплексом (ПМК) ELanTeS, який є складовою частиною засобів навчання за технологією ELanTeS.

Технологія ELanTeS базується на поєднанні різних видів роботи і сучасних методів та засобів навчання з обов'язковим використанням програмно-методичного комплексу, що дає вчителю можливість організувати систематичну самостійну тренувальну діяльність кожного учня і групи в цілому на кожному уроці протягом усього періоду навчання.

Програмно-методичний комплекс ELanTeS (Electronic Language Teaching Systems)

ПМК ELanTeS – це пакет комп'ютерних програм, створений програмістами, який дає можливість автору-методисту створювати комплекси комп'ютерних уроків, а вчителю – організовувати систематичну самостійну тренувально-навчальну діяльність учнів на уроці, аналізувати результати навчання учня і групи за будь-який період навчання. Комп'ютерні уроки на базі ПМК ELanTeS узгоджуються з основною програмою навчання за цілями, змістом, послідовністю викладення навчального матеріалу та ступенем складності. Завдяки цьому комплекси комп'ютерних уроків є складовою частиною навчально-методичного комплексу, а робота з ними є невід'ємною частиною процесу навчання на кожному уроці. Високий рівень автоматизації роботи у ПМК ELanTeS завдяки програмі "Асистент учителя" забезпечує самостійну навчальну діяльність групи.

ПМК ELanTeS складається з таких компонентів:

- 1) Інструментальна авторська програма (*Author's Toolkit*)
- 2) Журнал успішності учнів (*Classroom Register*)
- 3) Менеджер мережі класу (*ELanTeS Manager*)
- 4) Асистент учителя (*Teacher's Assistant*)

І. Інструментальна авторська програма (*Author's Toolkit*) – це програма, завдяки якій викладач-методист (без участі програміста) створює комп'ютерні уроки і курси за власним сценарієм.

Склад і можливості програми:

- 1) 14 типових вправ;
- 2) глосарій;
- 3) база даних різних типів файлів;
- 4) можливість підключення аудіо, відео, текстових файлів, ілюстрацій;
- 5) фрагментатор відео і звукових файлів;
- 6) конструктор комп'ютерних уроків;
- 7) управління шрифтами, кольором тексту і панелей.

Для підготовки однієї умовної години навчання за програмою проектувальнику необхідно 30 годин робочого часу, отже для організації комп'ютерного уроку

середньої тривалістю 20 хвилин потрібно витратити 10 астрономічних годин.

Типи вправ. Кожний комп'ютерний урок – це комплекс різних вправ. Комп'ютерні уроки, що проводяться за технологією ELanTeS, забезпечують учням оволодіння навчальним матеріалом і формування певних навичок і вмінь. Разом з тим у кожному типі вправ можна визначити домінуючу функцію, завдяки якій можлива їх класифікація:

Базова група вправ

- поєднання відповідних текстових рядків:
 - a) Match the English words to the correct translation.
 - b) Match the parts of the sentences.
- упорядкування текстових рядків:
 - a) Watch the video and put the sentences in the correct order according to the events.
 - b) Listen and put the sentences in the correct order according to the conversation.
- вибір відповіді за малюнком:

Look at the picture and choose the correct name of this place.
- вибір однієї правильної відповіді:
 - a) Watch the video and answer the questions.
 - b) Read the text and then define whether the statement is true or false.
- вибір декількох правильних відповідей:

Watch the video and choose the correct answer. More than one may be correct.
- розподіл текстових рядків у групі:
 - a) Read the text and sort the sentences according to the task.
 - b) Sort the forms of the verbs according to the task.

Вправи для роботи з текстом

- корекція тексту:
 - a) Read and correct the text.
 - b) Listen and then correct the text.
- заповнення пропусків у тексті словами, у тому числі з підключенням "зайвих слів":
 - a) Watch the video and then complete the text.
 - b) Read the text and then fill in the missing words.

- c) Read the text and then fill in the missing words. Be careful! Odd words!

Вправи для формування навичок письма

- складання речень з даних слів, складання слів із букв:
 - a) Listen and then make up the words. Be careful. Odd letters!
 - d) Listen and then make up the sentences. Be careful. Odd words!

- диктант
Listen and type the sentences.

Вправи для формування навичок говоріння

- практика у вимові:
 - a) Listen and repeat the words.
 - b) Listen and repeat the sentences (phrases).
- навчання реплікування; виконання вправ з ключами для СК:
 - a) Listen to the "partner" and record your reply.
 - b) Record your cue and then listen to the "partner's" reply.

Способи пред'явлення навчального матеріалу

- 1) **Глосарій** – це презентаційна панель, яка дає можливість ознайомити учнів з новими словами, їх транскрипцією та перекладом на українську мову. Учні мають змогу почути вимову кожного слова у глосарії.
- 2) **Медіа плейер** – презентаційна панель для демонстрації відео- чи аудіофрагмента і панель із запитаннями для майбутньої інтерактивної діяльності учнів.
- 3) **Текстова панель** – презентаційна панель, яка пред'являє текст із можливим аудіофрагментом та ілюстрацією, і панель з опорними текстами запитань для майбутньої інтерактивної діяльності учнів.
- 4) **Аудіофрагмент** може також подаватися одночасно з безпосередньою роботою учня над завданням.

II. Програма "Журнал успішності учнів" (Classroom Register) допомагає вчителю аналізувати результати навчання окремого учня, групи, класу за будь-який період навчання.

III. Програма "Менеджер мережі класу" (ELanTeS Manager) забезпечує управління групою комп'ютерів, на яких одночасно працює група учнів одного вчителя. Саме ця програма дає можливість вчителю встановлювати єдиний урок для всіх учнів зі свого робочого місця або давати індивідуальні завдання для кожного учня. За допомогою цієї програми можливе управління багатьма групами комп'ютерів, в яких одночасно працюють різні викладачі зі своїми групами учнів.

IV. Програма "Асистент учителя" (Teacher's Assistant) – це власне робочий орган електронної навчальної системи. Вона запускається на кожному робочому місці у класі, об'єднується у мережу і є важливим засобом і невід'ємним компонентом навчального процесу на уроці; забезпечує управління самостійною навчальною діяльністю учнів з боку викладача та організує самостійне навчання кожного учня.

Властивості програми "Асистент учителя", які забезпечують:

- 1) презентацію навчального матеріалу за сценарієм уроку;
- 2) управління навчальною діяльністю кожного учня за сценарієм уроку;
- 3) управління навчальною діяльністю групи;
- 4) оцінювання роботи кожного учня;
- 5) контроль навчання учня і групи;
- 6) зберігання результатів і протоколів помилок учнів у базі даних;
- 7) доступ до результатів і протоколів помилок учнів у базі даних;
- 8) можливість необмеженого повторного виконання комп'ютерних уроків кожним учнем окремо та усією групою;
- 9) конфіденційність результатів навчання кожного учня;
- 10) можливість друкування протоколів учнівських робіт.

Комп'ютерний урок у системі ELanTeS. Мінімальною методичною одиницею навчання та основним засобом керування тренувальною діяльністю учня в системі **ELanTeS** є комп'ютерний урок. Кожний комп'ютерний урок складається з комплексу різних послідовних інтерактивних вправ.

Структура комп'ютерного уроку, підбір вправ, послідовність виконання самих вправ закладається на рівні проектування згідно сценарію. Сценарій уроку проектується автором комп'ютерних навчальних програм, викладачем-методистом відповідно до навчального матеріалу, яким наповнюється комп'ютерний урок, і головної мети автора.

Навчальний процес на уроці за методикою ELanTeS. Методика **ELanTeS** поєднує у собі елементи традиційних і сучасних методів викладання і дотримується традиційного поділу уроку на три методичні етапи: етап презентації, етап тренування, етап практики.

Етап презентації проводить учитель особисто згідно програми і поурочного плану.

Етап тренування на уроці відбувається у ПМК **ELanTeS**, який створює віртуальне мовне середовище і завдяки якому учитель організує самостійну навчальну діяльність учня, а учень має змогу її реалізувати і підготуватись до третього етапу уроку – практики у мовленні. Етап тренування в ПМК **ELanTeS** обов'язковий на кожному уроці і триває в середньому 35% часу уроку, залежно від типу і цілей уроку.

Ефективність такого навчання зумовлюється декількома факторами, серед яких і той, що керування самостійною навчальною діяльністю учня є опосередкованим: у процесі навчання за комп'ютером у нього складається враження, що він навчається самостійно, без втручання учителя.

Комп'ютерні уроки побудовані таким чином, щоб допомогти учневі не тільки зрозуміти навчальний матеріал, але й запам'ятати його. Окрім того, якщо, напри-

лад, на уроці учень виконує завдання з діалогічного мовлення, то він має змогу не лише почути й запам'ятати фрази діалогу, але й вимовити їх, спираючись на еталон. До того ж учень бачить у відеофрагменті ще й зразок культури спілкування, знайомиться із ситуативними нормами поведінки тієї країни, мову якої він вивчає.

Завдяки обов'язковому і систематичному тренуванню з електронним асистентом на уроці учень поступово готується до практичного застосування знань і навичок, і ця поступовість знімає психологічний бар'єр. Така самостійна робота додає йому впевненості у собі, і на етапі практики учень спроможний впевнено вести бесіду з однокласниками. Час активного користування учнем іноземною мовою з контролем правильності його дій зростає у декілька разів у порівнянні з традиційним уроком, де, наприклад, у групі з 10-ти учнів учитель може приділити одному учню максимум чотири хвилини.

На етапі тренування учні хоч і працюють індивідуально, але за єдиною програмою згідно поурочного плану. Оскільки вчитель керує навчанням усієї групи, то для ефективного навчання цієї групи важливо, щоб усі учні отримали однакові знання для подальшої співпраці на етапі практики. Різниця у знаннях і навичках незначна, що не заважає спілкуванню учнів.

Використання ПМК **ELanTeS** у навчанні учнів англійської мови протягом 8-ми років під час поточного контролю дало такі результати: 75% учнів показали достатній та високий рівень володіння англійською мовою.

Зразок комп'ютерного уроку

Даний комп'ютерний урок створено за допомогою програми **Author's Toolkit**, який використовується на уроках англійської мови під час роботи з HMK "Project English 2" видавництва Oxford University Press.

Цей комп'ютерний урок призначений для розвитку в учнів умінь аудіювання. Він базується на фрагменті автентичного відео "Progress & Change" з відеокурсу "Project English Video 2" видавництва Oxford University Press.

Текст відеофрагмента "Progress & Change", на основі якого побудований комп'ютерний урок

Tom: The twentieth century has seen many changes. Has life become better?

Charlotte: I think so. Things have become a lot more advanced and we're able to do more things and I think it's good that we can go to different countries easier and see different lifestyles.

Tom: But do you think everything has become better?

Charlotte: No, there's also been overpopulation and more pollution because of all the cars and factories.

Carys: People know more about other countries, I think, and about how people live in other countries.

Tom: So, do you think things have become better?

Carys: Yeah, I think so.

Tom: Have they become better in every way?

Carys: No, because of the pollution and things like that.

Tom: What kind of...

Carys: More traffic ... Well, you can't really ... on a motorway it gets really jammed up a lot, and so it's not easy to get anywhere anymore.

Tom: How has life changed in the last 30 years?

Jessica: Well, I think communication's become a lot better. Things like telephones. You can call further and it's easier to use the telephone. And ... urn ... radio and television have become more advanced. Dm ... for example, 30 years ago there was no colour television.

Henry: The number of cars has gone up in the last few years, causing a lot more congestion on the roads and therefore a lot more pollution.

Tom: What about transport? How has that changed?

Jessica: Dm, well, in a way it's better because it's easier to get transport. And in a way it's worse because it's causing a lot of pollution, which is causing the greenhouse effect, and damage to the ozone layer.

Tom: What's the greenhouse effect?

Jessica: The greenhouse effect is, um ... well, it's global warming. The earth is just getting hotter.

Tom: Progress and change. We can't stop change. It's part of modern life. But is it always progress?

Назва комп'ютерного уроку:

Lesson: Progress and Change. (Part 3)

Date _____

Class _____

Surname _____

Mark _____ out of 100

Комп'ютерний урок починається озвученням словничком:

Listen to the following words and remember them.

(be) able [bi: 'eɪbl] мати можливість
advanced [əd'vɑ:nsɪ] передовий, поліпшений
advantage [əd'vɑ:ntɪdʒ] перевага
cause [kɔ:z] спричиняти
communication [kə,mju:nɪ'keɪʃən] спілкування
congestion [kən'dʒestʃən] затор, перевантаження
damage ['dæmɪdʒ] шкодити
global ['gləʊbəl] всесвітній, глобальний
greenhouse ['gri:nhaʊs] теплиця
jam [dʒæm] затор (руху)
layer ['leɪə] шар
overpopulation ['əʊvə,pɒpju'leɪʃən] перенаселення
ozone ['əʊzəʊn] озоновий
pollution [pə'lu:ʃən] забруднення
warming ['wɔ:miŋ] потепління

Exercise 1. Match the English words to the correct translation.

Mark _____ out of 15

1 (be) able	a затор, перевантаження
2 advanced	b шкодити
3 advantage	c потепління
4 cause	d перевага
5 communication	e всесвітній, глобальний
6 congestion	f теплиця
7 damage	g затор (руху)
8 global	h шар
9 greenhouse	i перенаселення
10 jam	j спричиняти
11 layer	k спілкування
12 overpopulation	l озоновий
13 ozone	m забруднення
14 pollution	n мати можливість
15 warming	o передовий, поліпшений

Exercise 2. *Watch the video and sort the information according to the task.*

Mark ____ out of 11

What are the advantages and disadvantages of the progress?

- People can visit other countries easily.
- People can learn about life in other countries.
- Communication is easier and faster.
- It's easier to use the telephone.
- People have got colour television.
- Transport is easier and faster.
- overpopulation
- traffic congestion
- pollution
- damage to the ozone layer
- global warming

advantages	disadvantages

Exercise 3. *Watch the part of the same video and complete the text.*

Mark ____ out of 19

Part 1.

TOM: "____ life become ____?" CHARLOTTE: "Um, I think ____ Things ____ become a lot more ____ and we're ____ to do things and I think it's ____ that we can go to different ____ easier, and see different ____."

Words: 1) advanced; 2) able; 3) better; 4) countries; 5) good; 6) has; 7) have; 8) lifestyles; 9) more; 10) so.

Part 2.

TOM: "But do you think ____ has ____ better?" CHARLOTTE: "No, there's also ____ overpopulation and more ____ because of all the cars and ____". CARYS: "People know ____ about other ____ I think, and about how people ____ in ____ countries".

Words: 1) become; 2) been; 3) countries; 4) everything; 5) factories; 6) live; 7) more; 8) other; 9) pollution.

Exercise 4. *Watch the next part of the video and put the sentences in the correct order according to the conversation.*

1	a) CARYS: Yeah, I think so.
2	b) TOM: What kind of ...
3	c) TOM: Have they become better in every way?
4	d) CARYS: More traffic. On a motorway it gets jammed up a lot, and so it's not easy to get anywhere anymore.
5	e) CARYS: No, because of the pollution and things like that.
6	f) TOM: So, do you think things have become better?

Exercise 5. *Watch the next part of the video and choose the correct answers. More than one may be correct.*

Mark ____ out of 17

1. How has life changed in the last 30 years?

- the communication has become much better
- it's become easier to use the telephone
- the cities have become less polluted

- radio has become more advanced
- people have got colour television
- people can call further

2. How has the transport changed in the last thirty years?

- the number of cars has risen
- the number of cars hasn't changed
- it's become easier to get a car
- cars cause more pollution
- cars cause traffic jams on the roads

3. What's the greenhouse effect?

- it's a global warming
- the trees are growing faster
- the earth is getting cooler
- the earth is getting hotter
- the pollution causes the greenhouse effect
- the pollution causes the damage of the ozone layer

Exercise 6. *Watch the same part of the video again and complete the text.*

Mark ____ out of 32

Part 1.

TOM: "How has ____ changed in the ____ thirty years?" JESSICA: "Well, I think communication's become ____ better. Things like telephone. You can call ____ and it's easier to ____ the telephone. And ____ and television have become more ____". For example, thirty years ____ there was no ____ television". HENRY: "The number of cars has ____ up in the last ____ years, causing a lot more ____ on the roads and therefore a lot more ____".

Words: 1) advanced; 2) ago; 3) a lot; 4) colour 5) congestion; 6) few; 7) further; 8) gone; 9) life; 11) use; 12) radio; 13) pollution.

Part 2.

TOM: "What about ____? How has that ____?" JESSICA: "Um, well, in a way it's ____ because it's ____ to get transport. And in a way it's ____ because it's causing a lot of ____ which is causing the ____ effect, and ____ to the ozone ____". TOM: "What's the greenhouse ____?" JESSICA: "The greenhouse effect is ____". The earth is just getting ____".

Words: 1) better; 2) changed; 3) damage; 4) easier; 5) effect; 6) global; 7) greenhouse; 8) hotter; 9) layer; 10) pollution; 11) transport; 12) warming; 13) worse.

Part 3.

TOM: "Progress and change. We ____ stop ____: It's ____ of ____ life. But is it ____?"

Words: 1) always; 2) can't; 3) change; 4) modern; 5) part; 6) progress.

Досвід експлуатації ПМК ELanTeS дає право стверджувати, що ця технологія навчання забезпечує стабільний, ефективний навчальний процес, звільняє вчителя від значної доли рутинної роботи, створює умови для самостійного навчання кожного учня, для творчої діяльності вчителя та учня на уроці.

У процесі експлуатації в ПМК ELanTeS вносилися зміни, для того щоб він став зручним, ефективним для будь-якого учня і технологічним для будь-якого викладача.

В.І.Гатальська (Київ)

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

Гатальська В.І.

Спираючись на власний двадцятирічний педагогічний досвід та восьмирічний досвід використання комп'ютерів на уроках англійської мови, вважаємо, що комп'ютерні технології у навчанні найдоцільніше використовувати для тренування і перевірки знань і вмінь учнів.

У гімназії «Троєщина» з 1996 року використовується універсальний програмно-методичний комплекс «ЕЛАНТЕС», у середовищі якого створені навчальні курси і тести з англійської мови, тести з української мови, історії, фізики, хімії, астрономії, біології.

Централізоване управління, єдині принципи роботи, єдина база даних та єдина методика використання забезпечують можливість швидкого навчання, простої експлуатації та зрозумілий аналіз діяльності учнів та вчителів створюють реальні можливості для моніторингу освітнього закладу.

УПМК «ЕЛАНТЕС» значно підвищує мотивацію учнів до навчання, відповідає потребам як шкільного вчителя, так і адміністратора, полегшує їх роботу, і в цілому сприяє підвищенню ефективності навчального процесу.

Місце комп'ютерного уроку в навчальному процесі за методикою «ЕЛАНТЕС»

Відомо, що урок складається з трьох частин: початок, основна частина та заключна частина.

Початок і заключна частини традиційні й відповідають вимогам сучасної методики. А от основна частина уроку відрізняється від традиційного систематичним використанням УПМК «ЕЛАНТЕС» для тренування учнів і підготовки їх до практичної діяльності з мовним матеріалом.

Основна частина уроку, у свою чергу, складається з традиційних етапів:

- презентації мовного матеріалу;
- тренування;
- практики.

Етап презентації проводить учитель особисто згідно програми і поурочного плану.

Етап тренування на уроці відбувається в УПМК «ЕЛАНТЕС», який створює віртуальне середовище тренувальної діяльності, і завдяки якому вчитель має змогу організувати самостійну навчальну діяльність учня, а учень має змогу її реалізувати і підготуватись до третього етапу уроку — практичного використання набутих навичок та матеріалу. Етап тренування в УПМК «ЕЛАНТЕС» обов'язковий на кожному уроці і триває в середньому 40% часу уроку, залежно від типу і цілей уроку.

Ефективність такого навчання зумовлюється декількома факторами, серед яких і те, що керування

самостійною навчальною діяльністю учня — опосередковане: в учня в процесі навчання за комп'ютером складається враження, що він навчається самостійно, без втручання інших.

Комп'ютерні уроки побудовані таким чином, що допомагають учню не тільки зрозуміти навчальний матеріал, а й запам'ятати його. Завдяки обов'язковому і систематичному тренуванню з електронним асистентом на уроці, учень готується до практичного застосування знань, навичок поступово, і ця поступовість знімає психологічний бар'єр. Така самостійна робота додає йому впевненості в собі, і на етапі практики учень у змозі впевнено відповідати на запитання вчителя у присутності інших учнів та вести бесіду з однокласниками. До того ж час активного користування учнем іноземною мовою (з постійним контролем правильності його дій) зростає у декілька разів, порівняно з традиційним уроком.

На етапі тренування учні хоч і працюють індивідуально, але за єдиною програмою, згідно поурочного плану. Оскільки вчитель керує навчанням усієї групи, то для ефективного навчання цієї групи важливо, щоб усі учні отримали приблизно однакові знання, для подальшої співпраці на етапі практики. Різниця в знаннях і навичках незначна, отже, не заважає спілкуванню учнів: кожен відчуває себе впевнено і комфортно.

Складові частини УПМК «ЕЛАНТЕС»

I. Інструментальна авторська програма (Author's Toolkit).

II. Асистент учителя (Teacher's Assistant).

III. Журнал успішності учнів (Classroom Register).

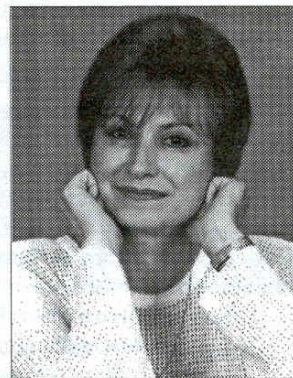
IV. Домашній репетитор (Home Tutor).

I. Інструментальна авторська програма (Author's Toolkit)

Інструментальна авторська програма — це програма, яка дає можливість викладачу-методисту (без участі програмістів) створювати комп'ютерні уроки і курси за власним сценарієм.

Можливості програми:

- 14 типових вправ;
- глосарій;
- база даних різних типів файлів;
- можливість підключення аудіо, відео, текстових файлів, ілюстрацій;
- фрагментатор відео і звукових файлів;

- конструктор комп'ютерних уроків;
- управління шрифтами, кольором тексту і панелями.

Для створення однієї умовної години навчання за програмою проектувальнику необхідно 30 годин робочого часу. Тобто для створення комп'ютерного навчального уроку середньою тривалістю 20 хвилин необхідно витратити 10 астрономічних годин.

Типи вправ

Кожний комп'ютерний урок — це комплекс різних вправ. Комп'ютерні уроки, створені за технологією «ЕЛАНТЕС», забезпечують паралельне оволодіння навчальним матеріалом і формування різних видів навичок і вмінь учнів. Разом з тим у кожному типі вправ можна визначити домінуючу функцію. Ми відокремлюємо такі типи вправ.

1. Базова група (рис. 1) передбачає:

- поєднання відповідних текстових рядків;
- упорядкування текстових рядків;
- вибір відповіді за малюнком;
- вибір однієї правильної відповіді;
- вибір декількох правильних відповідей;
- розподіл текстових рядків у групи.

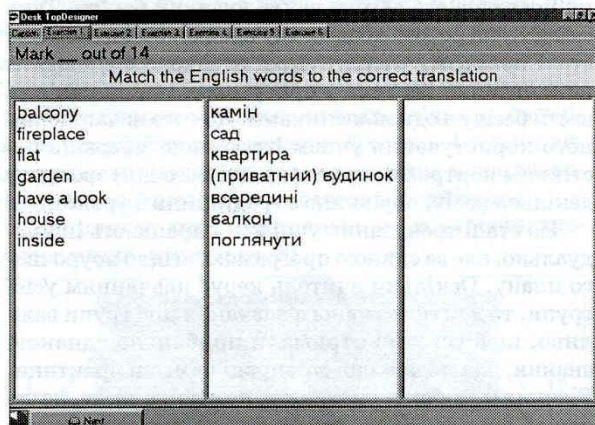

Рис. 1

2. Вправи для роботи з текстом (рис. 2) забезпечують:

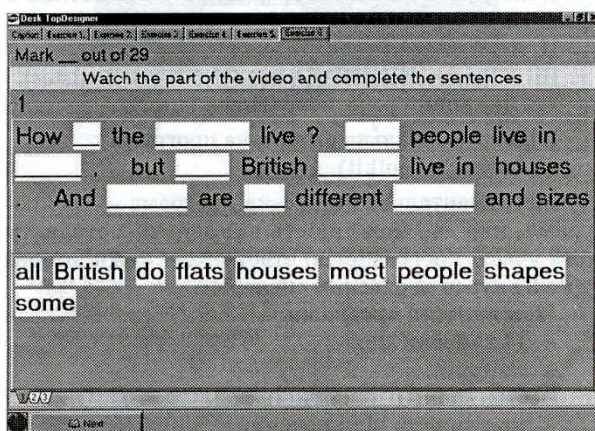

Рис. 2

- корекцію тексту;
- заповнення пропусків у тексті словами;
- заповнення пропусків у тексті словами (підключення «зайвих слів»).

3. Вправи для формування навичок письма (рис. 3) дозволяють:

- складати слова з букв, складати з даних слів речення;
- виконувати диктант.

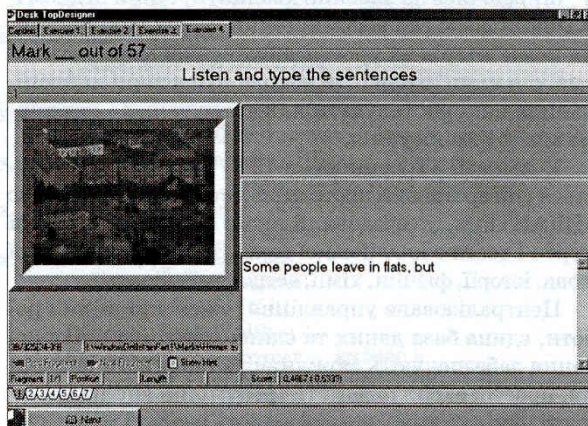

Рис. 3

4. Вправи для формування навичок говоріння (рис. 4) передбачають:

- практику вимови;
- діалог А (вправа для навчання реактивного реплікування);
- діалог Б (вправа для навчання ініціативного реплікування).

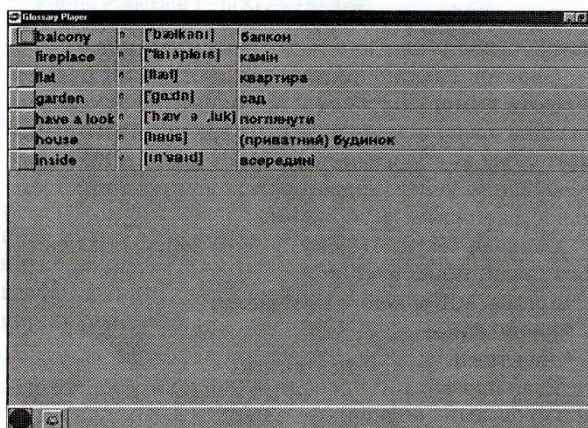

Рис. 4

Способи пред'явлення навчального матеріалу

Учню навчальний матеріал може подаватися п'ятьма способами.

1. Глосарій (рис. 5) — це презентаційна панель, яка надає можливість ознайомити учнів з певними іноземними словами, транскрипцією, перекладом на українську мову. Учні мають змогу почути вимову кожного слова з глосарію.

2. Медіа плеєр (рис. 6) — це презентаційна панель, яка надає можливість пред'являти відео чи

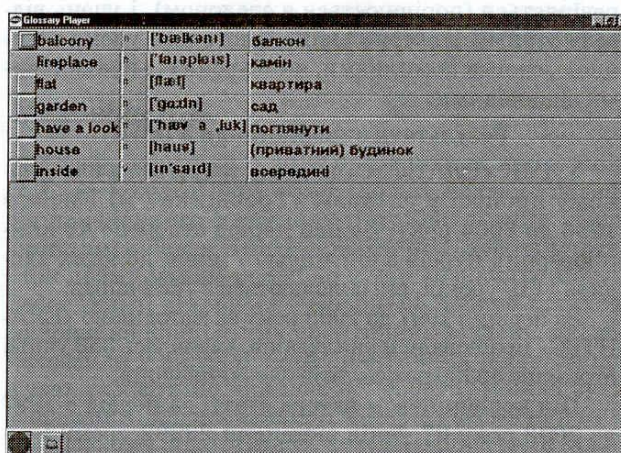

Рис. 5

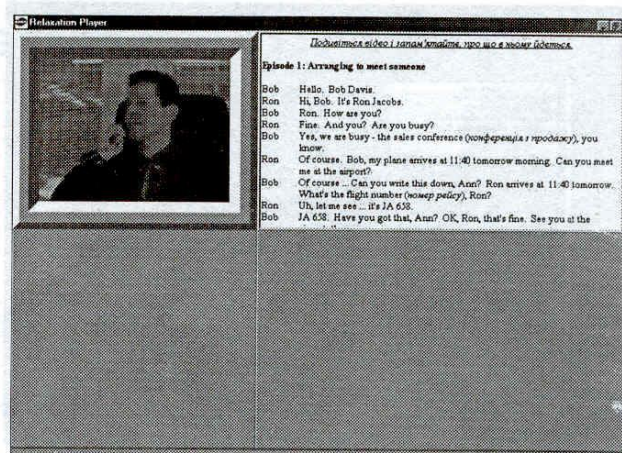

Рис. 8

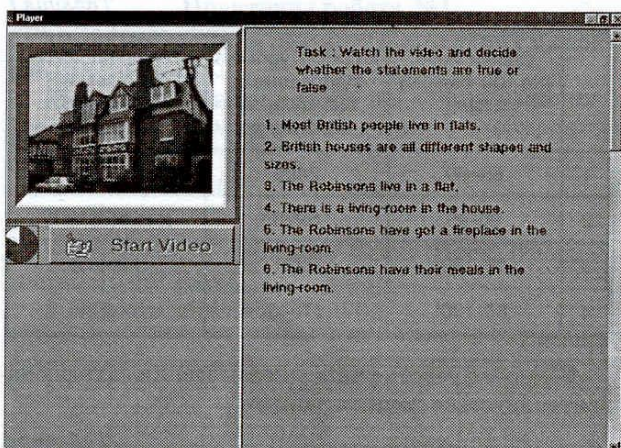

Рис. 6

аудіо фрагмент, і панель з опорними текстами запитань для майбутньої інтерактивної діяльності учня.

3. Текстова панель (рис. 7) — це презентаційна панель, яка пред'являє текст з можливим аудіо фрагментом та ілюстрацією, і панель з опорними текстами запитань для майбутньої інтерактивної діяльності учня.

4. Релаксаційна панель (рис. 8) — це додаткова презентаційна панель, яка дає можливість пред'яв-

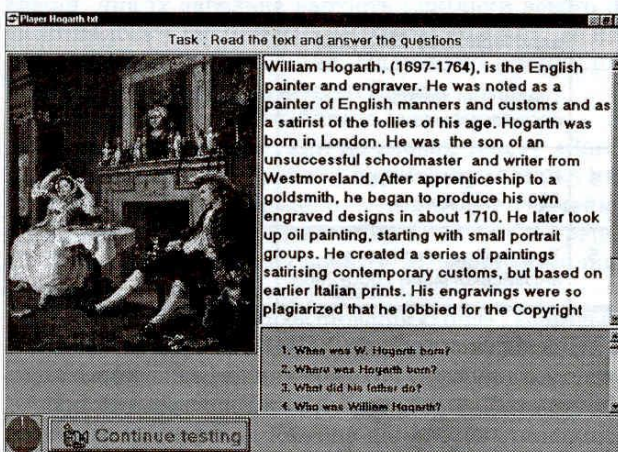

Рис. 7

ляти відео чи аудіо фрагмент, текст, ілюстрації перед будь-якою вправою автономно.

5. Аудіо фрагмент може подаватись і одночасно з безпосередньою роботою учня над завданням.

II. Програма «Асистент вчителя» (Teacher's Assistant)

Програма «Асистент вчителя» — це, власне, робочий орган електронної навчальної системи. Вона запускається на кожному робочому місці у класі, об'єднується в мережу, і є важливим засобом і невід'ємним компонентом навчального процесу на уроці. Вона забезпечує управління самостійною навчальною діяльністю учнів з боку викладача та організує самостійне навчання кожного учня у групі або окремо. Програма забезпечує:

- презентацію навчального матеріалу;
- управління навчальною діяльністю кожного учня за сценарієм уроку;
- управління навчальною діяльністю групи;
- оцінювання роботи кожного учня;
- контроль навчання учня і групи;
- зберігання результатів і протоколів помилок учнів у базі даних;
- доступ до результатів і протоколів помилок учнів у базі даних;
- можливість необмеженого повторного виконання комп'ютерних уроків кожним учнем окремо й усією групою;
- конфіденційність результатів навчання кожного учня;
- можливість друкування протоколів учнівських робіт.

III. Програма «Журнал успішності учнів» (Classroom Register)

Програма «Журнал успішності учнів» (рис. 9) дає можливість учителю чи адміністратору аналізувати результати навчання окремого учня, групи, класу за будь-який період навчання.

IV. Програма «Домашній репетитор» (Home Tutor)

Програма «Домашній репетитор» — це спрощена версія програми «Асистент вчителя» для домаш-

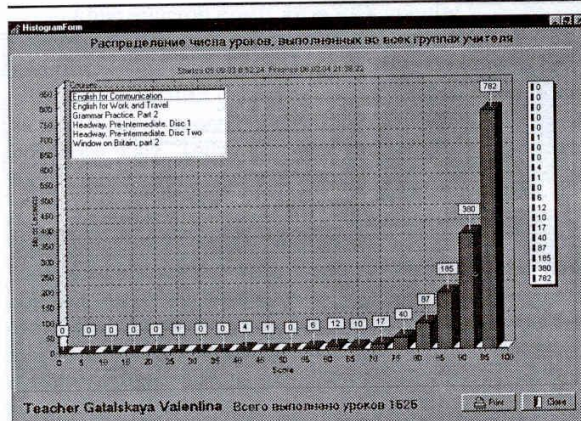

Рис. 9

ної роботи учня з навчальними уроками (програмами), які створені в середовищі «ЕЛАНТЕС».

Структура комп'ютерного уроку, підбір вправ, послідовність виконання самих вправ закладається на рівні проектування, згідно сценарію.

Сценарій уроку проектується автором комп'ютерних навчальних програм, викладачем-методистом, згідно того, яким навчальним матеріалом наповнюється комп'ютерний урок, і яку головну мету переслідує автор, створюючи цей урок, тобто, які навички будуть формуватись чи контролюватись за допомогою цього комп'ютерного уроку.

У цілому комп'ютерний урок за технологією «ЕЛАНТЕС» має такі характерні риси:

- має чітку структуру;
- відзначається строгістю, точністю відбору навчального матеріалу;
- характеризується посиленістю змісту і вправ;
- чітким дозуванням і послідовністю подання матеріалу;
- тематичною і методичною єдністю.

Приклад комп'ютерного уроку з англійської мови

Більшість комп'ютерних уроків починається з Glossary, словничка, у якому зібрані слова, важливі для розуміння навчального матеріалу, що можуть бути незнайомі учням. У цьому словничку англійські слова подаються з транскрипцією і перекладом на українську мову. Словник озвучений і кожний учень має можливість почути правильну вимову кожного слова. Для ознайомлення і запам'ятовування слів учню виділяється певний час, після закінчення якого учень, наприклад, виконує вправу типу Match, у якій треба з'єднати англійське слово з відповідним перекладом. Наступний етап — це ознайомлення з відео-, аудіофрагментом, чи текстом, після чого учень виконує певні вправи, які допомагають учню зрозуміти і запам'ятати основний зміст почутого чи прочитаного.

Кожний учень отримує екземпляр відповідного комп'ютерного уроку на своєму комп'ютері для самостійного навчання. Програма Teacher's Assistant керує самостійною навчальною діяльністю кожного учня, після закінчення робота учня автоматично пе-

ревіряється (порівнюється з еталоном), і учень відразу отримує протокол виконаного ним уроку з оцінкою, своїми помилками, якщо вони є, і правильними відповідями.

Результати використання УПМК

УПМК «ЕЛАНТЕС» використовується в навчальному процесі у гімназії «Троещина» м. Києва з 1996 до 2004 року. За цей період створено 40 комп'ютерних курсів з англійської мови, до яких входить 1119 уроків, які складаються з 7834 вправ.

За період з 1997 до 2003 року за методикою «ЕЛАНТЕС» працювали 9 викладачів, навчалось 350 учнів, отримано 46939 результатів навчання учнів.

Під керівництвом автора статті за період з 1997 до 2003 року 67 учнів виконали 23992 уроки і результати їх роботи розподілилися таким чином:

Таблиця 1

	Оцінки учнів (по 100-бальній шкалі)	Кількість уроків з відповідними оцінками за весь період	% співвідношення до загальної кількості результатів
1	85–90	3496	14,56%
2	90–95	5226	21,78%
3	96–100	9221	38,43%
4	85–100	17943	74,77%

Водночас участь учнів у позакласних заходах характеризується такими даними.

Таблиця 2

	Всеукраїнські Інтернет-олімпіади з англійської мови	Фіналісти з гімназії, у % співвідношенні до загальної кількості фіналістів України
1	Всеукраїнська Інтернет-олімпіада 2000–2001 року	33,3%
2	Всеукраїнська Інтернет-олімпіада 2001–2002 року	41,7%
3	Всеукраїнська Інтернет-олімпіада 2002–2003 року	30,5%
	Традиційні заходи з англійської мови	Переможці різних етапів
4	Мала Академія Наук 2000–2003 року	15
5	Традиційні олімпіади з англійської мови 2000–2003	24

Досвід експлуатації УПМК «ЕЛАНТЕС» дає право стверджувати, що ця технологія навчання забезпечує стабільний, ефективний навчальний процес, звільняє вчителя від значної долі рутинної роботи, створює умови для самостійного навчання кожного учня та творчої діяльності вчителя та учня на уроці.

Перший Європейський форум учителів-новаторів

У Лондоні (Велика Британія) 29–30 квітня відбувся перший Європейський форум учителів-новаторів Innovate Teachers 2004. У ньому взяли участь більш, ніж 130 представників майже з усіх країн Європи, а також представники США, які протягом 2-х днів ділились досвідом, шукали однодумців і партнерів, окреслювали перспективи подальшої роботи з активного залучення інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) у навчальний процес. Організатором та спонсором форуму виступила фірма Microsoft.

Нашу країну на цій зустрічі, яку можна віднести до розряду глобальних світових подій у галузі освіти, після прискіпливого конкурсного відбору організаторами представляли вчителі інформатики міста Києва Колесніков Сергій Якович — учитель-методист середньої спеціалізованої школи з поглибленим вивченням інформаційних технологій №79, Кузьмінська Олена Геронтіївна — учитель-методист ліцею «Наукова зміна» та Заслужений учитель України, викладач англійської мови гімназії «Троещина» Гатальська Валентина Іванівна. Усі вони — активні автори нашого журналу. Редактор Фокіна Тамара Михайлівна взяла у учасників форуму інтерв'ю.

Т.М. Яка головна мета проведення форуму?

В.І. Гатальська. Головна мета форуму — об'єднати зусилля вчителів-новаторів, які використовують інформаційно-комунікаційні технології у навчанні, для покращення стану освіти в Європі.

Т.М. Як форум був організований і як проводився?

В.І. Гатальська. У перший день форуму виступали науковці, професори з різних країн, представники Microsoft, що відповідають за освітні програми корпорації. Усі вони розповідали про можливості сучасної техніки та перспективи на майбутнє. Нам показали, як проходять відеоконференції, з'єднуючи різні країни і континенти в єдиному віртуальному середовищі. Професор Стефан Хеппель розповів про історію створення та можливості віртуальної Ultralab. Його виступ з використанням Інтернет-технологій залучив до обговорення та демонстрації можливостей спілкування учасників конференції в Лондоні, представників Австралії, США, Австрії та Італії в рамках однієї інформаційної доповіді.

С.Я. Колесніков. Запам'ятався виступ Пітера Твінінга з відкритого університету Британії, який проаналізував думки учасників форуму щодо місця ІКТ у розвитку освіти та самої освіти в сучасному суспільстві.

Його виступу передувало проведення двох анкетувань, на запитання яких із використанням засобів Інтернету давали відповідь учасники форуму попередньо, за декілька днів до його початку. Крім того, відповідним анкетуванням були охоплені певні категорії вчителів для визначення окремої незалежної думки. Виступ проводився в умовах використання інформаційних технологій як у демонстраційному

В.І. Гатальська

вигляді положень доповіді, так і у вигляді інтерактивного спілкування слухачів із доповідачем і миттєвий обробці результатів опитування учасників форуму. Для цього використовувалась спеціальна апаратура, кінцевим елементом якої (для слухачів) був комунікатор, що дозволяв кожному з них висловити свою думку в ході обговорення проблемних питань доповіді. Доповідач зумів глибоко розкрити обговорюване питання, створити проблемну ситуацію щодо пошуку шляхів його розв'язання, дав можливість слухачам, об'єднавшись у групи, виробити свою власну думку з приводу певних локальних рішень проблеми і переконливо довів, що основою розвитку сучасної освіти є соціальне замовлення суспільства. Враховуючи надзвичайно активну участь слухачів у пошуку відповіді на це питання, знайдена відповідь була дуже переконливою. Глибока підготовка, десятки діаграм та наочних матеріалів, аналіз суспільно-психологічних проблем, пошукова організація розв'язання питання, можливість активної позиції слухачів за допомогою інформаційних технологій, роблять цю доповідь методологічним відкриттям.

В.І. Гатальська. Другий день форуму було присвячено особистому спілкуванню учасників. Більшість із них заздалегідь підготували виставкові сте-

О.Г. Кузьмінська

нди, презентації, на яких висвітлювались питання освіти в країні та досягнення навчальних закладів та авторів стендів.

О.Г. Кузьмінська. Учасники форуму наочно показали надзвичайно широкий спектр використання інформаційних технологій у сучасній освіті. Гуманітарні та природничі науки, спілкування в мережі Інтернет, довідкові системи і навіть театральна діяльність учнівських аматорських колективів значно вдосконалюються з використанням комп'ютера.

Т.М. Чи демонстрували Ви на форумі власні розробки?

С.Я. Колесников. Значну увагу привернуло питання використання інформаційних технологій у початковій школі, що організоване в м. Києві. По-перше, це питання актуальне для багатьох держав Європи. У Франції, Бельгії та Польщі відповідний напрямок освітньої науки існує вже протягом 2–3 років. По-друге, значну повагу навіть у консервативних англійців викликало те, що відповідна робота в нашій державі ведеться планово, з охопленням усіх компонентів, необхідних для такої діяльності: підручники, програмне забезпечення, методична підтримка, організаційні заходи щодо підготовки вчителів.

С.Я. Колесников

Велику зацікавленість викликав в учасників форуму проект «Каштан», що протягом більше десяти років розробляється і впроваджується в школах м. Києва. Програмна реалізація електронного збірника вправ та задач з математики була відкриттям форуму. Значна кількість учасників виявила бажання більш детально познайомитись із відповідними програмними засобами та мати можливість використовувати їх у практичній діяльності. Результати експерименту за проектом «Каштан», що протягом п'яти років проводиться в м. Києві, викликали значну кількість схвальних відгуків.

Т.М. Напевне, вирушаючи на форум, Ви ставили перед собою якусь мету. Які у Вас особисто були надії, сподівання, і чи справдилися вони? Які висновки Ви зробили? З якими відчуттями повернулись додому?

В.І. Гатальська. Звичайно, мені було дуже цікаво взяти участь у європейському форумі такого рівня. Я познайомилась із сучасними тенденціями використання ІКТ в освітніх закладах Європи; побачила, що і як використовують учителі різних країн на уроках, почула думки науковців, учителів. Я сподівалась почути і побачити діючі, надійні методики використання ІКТ у повсякденній роботі вчителя, те, над чим я працюю вже протягом 9 років. Усе, що я побачила, це те, що переважна більшість учителів користується послугами й ресурсами Інтернету. Я також постійно користуюсь послугами Інтернету, але, спираючись на власний педагогічний досвід, вважаю, що Інтернет за своїми функціями й можливостями більше підходить для самостійного навчання й позаурочної роботи. Він поки що не може стати невід'ємним компонентом навчального процесу на уроці. Повторюю, це мій власний досвід вивчення можливостей використання Інтернету саме на уроках.

На мою думку, пошук ефективного використання ІКТ у навчанні ще триває навіть у тих країнах, де уряди витрачають великі суми з бюджету на придбання техніки, оскільки, головна проблема, на мою думку, полягає в розробці ефективного програмного забезпечення та методик його використання вчителями. Я сподіваюсь, що перший форум учителів-новаторів стане початком співпраці науковців і вчителів-практиків у пошуках раціонального використання ІКТ у навчанні та розробці ефективних методик їх використання.

О.Г. Кузьмінська. Сучасний учитель повинен активно застосовувати різні технології (не тільки ІКТ), компілюючи їх та адаптуючи до конкретного предмета й теми. Вибір освітніх технологій — це завжди вибір стратегії, пріоритетів, системи взаємодії, тактик навчання та стилю роботи вчителя з учнем. Необхідно чітко визначити цілі, сформулювати завдання, оцінити можливості, свідомо підібрати технології та шляхи їх застосування. При цьому, у нагоді можуть стати такі прості й повсякденні питання, якщо проаналізувати їх належним чином: «Хто? Де? Коли? Навіщо? Як?».. Наприклад, відповідь на останнє запитання може бути сформульована таким чином.

Шляхи застосування ІКТ у навчальному процесі:

- підтримка (автоматизація без модифікації навчальних цілей за умови впровадження ІКТ);
- заміщення (дистанційне навчання тощо);
- розширення (надання додаткових можливостей, що спричиняє деякі зміни навчальних цілей та модифікацію процесу навчання учнів);
- трансформація (зміна навчальних цілей, перегляд форм організації навчального процесу з урахуванням розвитку ІКТ).

Трансформація процесу навчання можлива лише за умови використання комп'ютерів та ІКТ як засобу навчання. Можливо, учителі, які активно та цільово працюють над подібною трансформацією, і є новаторами, що постійно відшукують нові методи, форми та засоби навчання, експериментують, намагаються тримати зв'язок із сучасним світом, не втратити орієнтири в шаленому інформаційному просторі. А що в результаті? А в результаті — нові цілі, завдання, пошук. Результати в кожного різні, та в будь-якому разі впровадження ІКТ у навчальний процес сприяє:

- розвитку в учнів мислення високого рівня (за Блумом);
- можливість моделювання як у вузькому розумінні, так і в ході побудови власної навчальної траєкторії;
- розширення простору знань учнів шляхом використання мож-

ливостей Інтернету, електронних енциклопедій, довідників тощо;

- соціалізації учнів у сучасному інформаційному суспільстві (наприклад, залучення учнів до проєктної діяльності);
- наслідуванню та комунікації знань (шкільні Web-сайти, форуми, телеконференції, віртуальне навчання тощо).

А ще — найголовніше — творчі, активні, конкурентноспроможні учні. Хіба для цього не варто працювати?

С.Я. Колесников. Сучасна освіта неможлива без використання інформаційних технологій і застосування їх обґрунтоване практично в кожному з видів навчальної діяльності — у цьому я знайшов ще одне підтвердження в дні форуму.

Т.М. Ви сказали, що це був перший форум. Чи плануються подібні заходи в майбутньому?

В.І. Гатальська. Представник Microsoft повідомив, що корпорація планує наступного року провести подібний форум для вчителів не тільки Європи, а й усього світу. А протягом року організація «Innovative Teachers» збирається проводити різні міжнародні проєкти, які будуть цікаві для вчителів та їхніх учнів.

Т.М. А чи можуть інші вчителі стати членами цієї організації?

В.І. Гатальська. Європейська організація вчителів «Innovative Teachers» відкрита для всіх, хто відчуває, що він має і може щось сказати іншим. Практично кожний учитель, який бажає поділитись своїм досвідом із колегами з різних країн може приєднатись до цієї організації. Для цього потрібно подати необхідні документи, відповісти на певні запитання, описати свою інноваційну методіку. Я пропоную всім, хто зацікавився можливістю спілкування з кращими викладачами Європи, приєднатись до організації «Innovative Teachers».

О.Г. Кузьмінська. З питаннями, висвітленими на стендах форуму, можна більш детально ознайомитись в Інтернеті за адресою:

<http://www.leadingteachers.com>.

Оригінальний досвід:
САМОСТІЙНА «АНГЛОКОМП'ЮТЕРНА» МОВА

Ольга Коваленко, газета «Освіта України», № 87, 22 листопада 2005 р.

Уже понад 9 років викладає англійську мову за власною методикою з використанням комп'ютерів на кожному уроці Заслужений вчитель України Валентина Гатальська. Вона не тільки розробила та впровадила комп'ютерну систему у навчання, яку запатентовано в Україні, а й забезпечила технічне оснащення свого кабінету без державної підтримки.

Валентина Гатальська викладає англійську мову вже понад двадцять років, 13 із них – у гімназії “Троещина” і каже, що тут їй подобається працювати, бо керує закладом директор, який не боїться експериментувати і завжди готовий підтримати своїх учителів-новаторів.

Ще десять років тому Валентина Іванівна зацікавилася комп'ютерними технологіями навчання. Однак зрозуміла, що всі вони були непридатними для використання на уроці – неузгоджені зі шкільною програмою, без засобів керування та контролю за самостійним навчанням учнів.

- Що взагалі спонукало Вас звернутись до комп'ютерних технологій навчання, адже у 1995 році в Україні це мало кого цікавило?

- Головна проблема, яка мене завжди турбувала, як вчителя, це якість навчання кожного учня. На мою думку, якісне навчання можливе тільки за умов максимальної індивідуалізації. За традиційних методів навчання майже неможливо приділити увагу кожному у класі на кожному уроці – обмаль часу. А діти по-різному сприймають новий матеріал, по-різному навчаються. Протягом багатьох років я намагалась знайти нові методи, щоб максимально індивідуалізувати навчання учнів, але підготовка до кожного уроку забирала дуже багато часу. На щастя – з'явилися комп'ютери, і я зрозуміла, що вони можуть стати моїми «асистентами» на уроці і допоможуть дати кожному учню якісні знання.

- То як комп'ютери сприяють навчанню?

-Завдяки “Електронній Автоматизованій Навчально-Тестувальній Системі”, скорочено ЕЛАНТЕС. Це електронна платформа, яка складається з 4 модулів, і дає можливість створювати комп'ютеризовані навчальні курси згідно шкільної програми, керувати самостійним навчанням учнів на уроці а також зберігати всі результати роботи учнів за весь період навчання, аналізувати роботу кожного учня і групи в цілому.

- Хто створює комп'ютеризовані навчальні курси і яка методика їх використання?

Готую їх я сама за допомогою “Інструментальної авторської програми”. Робота з комп'ютеризованими навчальними курсами інтегрована в план роботи на кожному уроці і є невід'ємною частиною методики викладання. Приблизно 35% часу учні працюють з комп'ютеризованими курсами, які відрізняються один від одного темами і призначенням. Електронний урок побудований так, що учень не тільки розуміє, а й запам'ятовує навчальний матеріал. Після такого тренування всі учні готові до активного спілкування. Отже, решту часу вони спілкуються між собою, або виконують інші завдання за планом.

- Але ж до вас приходять навчатися діти з різним рівнем підготовки та й здібності нерівні. Як допомагає ЕЛАНТЕС розв'язувати проблему вирівнювання групи?

- Головна ідея створення ЕЛАНТЕС полягала у тому, щоб створити умови для індивідуального навчання учнів. Залежно від ситуації я можу дати всім однакові або різні завдання. Сценаріїв може бути безліч, головне – я маю змогу керувати і навчальним процесом в цілому і кожним учнем зокрема.

За комп'ютерами учні працюють у своєму темпі. Посильність завдань та інтерактивність вправ заохочують учнів до навчання. По завершенні робота автоматично перевіряється і оцінюється. Це дає можливість відразу виявити та пояснити учням їх помилки. Якщо учень пропустив урок, то він має можливість відпрацювати пропущений матеріал і все це без затримки решти групи. Така система навчання допомагає вирівнювати знання і навички

учнів, не шкодячи ні сильним учням ні слабким: усі отримують максимум можливого і вчаться у своєму темпі, не відстаючи від групи.

- Отже, на уроці учні мають досить велике навантаження. Чи не стомлює дітей така інтенсивність?

- Знаєте, якщо учням цікаво, то вони не відчують втоми, навпаки, вони залюбки працюють і дивуються, як швидко минув час. Такий режим роботи дисциплінує, привчає до активної розумової діяльності і є важливим компонентом успішного навчання. Дітям подобаються активні способи здобуття знань.

- Використання техніки передбачає автоматизацію певного процесу. Чи не зашкодить це розвитку творчої особистості учня?

- Навчання учнів у групі навіть без техніки передбачає дотримання певних правил роботи. В будь-якій діяльності повинна бути логіка та певна послідовність. Робота за комп'ютером дисциплінує учня, привчає до логічності дій, до відповідальності за прийняття рішень, вчить швидко і однозначно відповідати на запитання, розширює кругозір, збільшує обсяг пам'яті тощо. Я вважаю, що комп'ютер логічно використовувати для того, щоб дати учню міцну базу знань та навчити нею користуватись. Спочатку учень повинен навчитись писати грамотно, а потім з'явиться і час і бажання написати вірш чи художній твір. Неможливо навчити творчості, а підготувати до неї можна. Багато моїх учнів писали свої наукові роботи і неодноразово виборювали призові місця на районних та міських конкурсах науково-дослідницьких робіт МАН.

- За 9 років ви можете підбити підсумки: які результати дає ця технологія?

- ЕЛАНТЕС допоміг у навчанні не одній сотні учнів. Незважаючи на те, що в гімназії на вивчення англійської мови виділяється стільки ж годин, що й у звичайній школі, завдяки використанню комп'ютерних технологій школярі одержують знання на рівні спецшколи, де значно більші навантаження. Ми маємо можливість опрацювати велику кількість матеріалу. Показником результативності є, наприклад, той факт, що мої вихованці брали активну участь у Всеукраїнських Інтернет-олімпіадах з англійської мови і протягом трьох років серед фіналістів були мої учні 9, 10, 11 класів.

Багатьом учням англійська допомогла вступити до престижних ВНЗ, лише цього року дві випускниці успішно склали тестування до Києво-Могилянської академії. Приходили ділитися радістю, кажуть, з англійською – без проблем. Та й інші випускники потрапляють до сильних груп в різних ВНЗ, а є й такі, які вже після першого чи другого курсу починали працювати перекладачами.

- Ви десь затверджували цю програму?

- Для того, щоб використовувати на уроках оксфордські підручники, мені довелося брати в Міністерстві освіти і науки дозвіл на їх використання та затвердити авторську програму з використання комп'ютерних технологій навчання. Маю патент на винахід, зареєстрований МОНУ і схвальне рішення Науково-методичної комісії МОНУ щодо методики використання УПМК ЕЛАНТЕС у навчанні.

- Чи ознайомлюються з вашим досвідом викладачі?

- Своїм досвідом ділюся з 95-го року. Під час семінарів та конференцій вчителі цікавляться моїми навчальними програмами. Після публікацій у газетах та журналах, дзвонили та приїжджали навіть з різних міст України, висловлювали бажання працювати з моїми програмами.

- Чи можливе впровадження вашої методики викладання в інших школах України?

- Специфіка використання комп'ютерів ускладнює запровадження цієї технології у навчання. Насамперед потрібні самі комп'ютери. По-друге, вчителів потрібно навчити користуватись цією технологією. Методика використання комп'ютерів відрізняється від методики використання будь-яких інших засобів навчання. На мою думку, для успішного запровадження комп'ютерних технологій у навчання необхідні навчально-методичні центри, які б розробляли навчальні програми та методику їх використання, проводили методичні та

технічні консультації для користувачів, загалом відповідали за якість продукту, який створили. Зараз цього немає в Україні.

- А ви маєте досвід такої роботи, тобто методики навчання вчителів?

- Так. Директор нашої гімназії Віктор Сафіулін - людина енергійна. У 2003 році завдяки його зусиллям у гімназії облаштували на спонсорські кошти "Лабораторію комп'ютерного тестування", у якій працюють вчителі і учні гімназії. У лабораторії встановлено систему ЕЛАНТЕС, і вчителі англійської мови мають змогу тут навчати та тестувати учнів. Більше того, деякі вчителі інших предметів створили тести і проводять тематичне та семестрове тестування у лабораторії. На жаль, навчати всю школу в одній лабораторії неможливо. Система ЕЛАНТЕС працює стабільно і не має обмежень щодо кількості учнів і кількості вчителів. Найбільший ефект досягається, звичайно, якщо використовувати технологію на кожному уроці, принаймні бажано мати одну лабораторію на кафедру. І це, до речі, не такі великі кошти, тому що можна використовувати комп'ютери навіть 3-5-річної давнини.

- Чи були ви ознайомлювались, як за кордоном використовують інформаційні технології?

- Так, я мала змогу відвідати США як національний переможець конкурсу "Українсько-американські премії за досягнення у викладанні англійської мови" у 1998 році, була в Лондоні як учасник Першого європейського форуму вчителів-новаторів у 2004 році. Багато вражень та цікавих спостережень. Особливо цікавий і повчальний досвід Великої Британії, яка справедливо вважає себе лідером комп'ютеризації в Європі. У цій країні завершився період кількісного накопичення бази для навчання, тепер їх більше цікавить якість комп'ютерних програм. Наша держава не має таких коштів, тому хотілося б вчитися на чужих помилках, а запроваджувати в себе тільки корисне.

- Чи зможе комп'ютер у перспективі замінити вчителя у школі?

Беручи до уваги досвід інших країн, а не тільки з власний, можу сказати, що ні сьогодні, ні в осяжному майбутньому комп'ютери не замінять вчителя. І не потрібно намагатись це робити. Вчитель потрібен учням як радник, психолог, який і пояснити може і підбадьорити і порадити успіхам учнів. А комп'ютер забезпечує тренування, до того ж набагато ефективніше, ніж вчитель. А ще учні не ображаються на комп'ютер за низьку оцінку. Загалом у комп'ютера великі можливості, але доцільним його використання може зробити тільки сам вчитель.

Авторская педагогика: «Технологии будущего»

В школу я попала случайно, но не случайно в ней осталась. О педагогической карьере и не мечтала. Но случилось так, что после окончания Киевского института иностранных языков я пришла работать в одну из киевских школ преподавателем английского языка. Постепенно работа меня настолько увлекла, что даже когда появилась возможность поменять профессию, я осталась в школе. Большую роль в этом сыграл мой единственный визит на урок учителя французского языка. Увидев, как увлеченно работали дети на его уроке, я поняла, что реализоваться можно и в этой профессии. Вскоре такая возможность представилась.

В нашем районе, где я жила, открылась первая гимназия. Я перешла туда работать и не пожалела. Это был 1992 год. В молодой независимой стране жизнь была сложной. Поначалу работать в гимназии было трудно, поскольку не было даже обычной школьной доски, не говоря уже об учебниках. Но была свобода творчества. В результате такого творчества появились, в соавторстве с коллегой, учебники для начальной школы по английскому языку, одобренные Министерством образования. А вот кардинально изменилась моя методика преподавания, когда я решила использовать британские учебники, видеокурсы и обучающие компьютерные программы по английскому языку. Я попыталась все это совместить на своем уроке и вскоре пришла к выводу, что мне необходим собственный электронный инструмент для того, чтобы создавать компьютерные уроки по моему сценарию. Великий Дисней как-то сказал: *“if you can imagine it you can do it”* («если вы сможете это представить, вы сможете это сделать»). Я четко представляла, чего я хочу. Совместно с двумя профессиональными программистами мы разработали компьютерную технологию ЕЛАНТЕС, которую можно применять для преподавания различных предметов в школе. Технология запатентована в Украине.

ЕЛАНТЕС позволяет учителю самостоятельно создавать компьютерные уроки, управлять учебным процессом, хранить и анализировать результаты работы учеников. Я до сих пор удивляюсь, как магически компьютер действует на детей. Он помогает решить много проблем, в том числе и мотивацию в обучении. Когда ученики, особенно пятиклассники, приходят на урок, то первым делом спрашивают: «А мы будем сегодня работать за компьютерами»? Сценариев урока английского языка бывает много, но неотъемлемой частью является самостоятельная работа с компьютеризированными заданиями. Детям нравится их выполнять, потому что это посильно. Обычно, на каждом уроке они получают несколько хороших оценок. Иногда бывают и низкие, но всегда их можно исправить, повторно выполнив задания. Самостоятельная работа за компьютером готовит учеников к последующей работе. Это может быть устный или письменный пересказ видеосюжета, с которым они все работали за компьютерами, и драматизация диалога, и много других видов

групповой деятельности. Особенно быстро ученики учатся воспринимать английскую речь на слух, потому что постоянно слушают разных носителей языка, а значит, учатся узнавать различные варианты одного и того же слова в потоке речи. Традиционные скучные письменные диктанты компьютер превращает в увлекательное занятие, одно из самых любимых среди учеников. Это очень эффективный вид работы, поскольку одновременно тренирует различные навыки. А еще дети любят работать с интерактивной доской, (SmartBoard), что позволяет легко вводить так необходимые на уроке игры, элементы групповых соревнований. Всего за 5 минут снимается усталость и дети снова готовы к интенсивной работе. Поэтому 45 минут пролетают очень быстро, а успевают ученики в несколько раз больше по сравнению с традиционным уроком. Еще компьютеры помогают вовлечь в работу застенчивых, скромных, медлительных учеников. Все выполняют одинаковые задания, только каждый в своем темпе. И удивительно быстро эти дети начинают делать успехи и втягиваться в групповую работу. Со временем все ученики становятся отличной командой, в которой каждый умеет работать и самостоятельно и в группе. За 12 лет методика ЕЛАНТЕС неоднократно доказывала свою эффективность. Самым лучшим тому доказательством являются успехи моих учеников. Будучи школьниками, они побеждали в различных олимпиадах и конкурсах. Теперь многие уже работают и применяют английский язык на практике. Мне не стыдно смотреть своим ученикам и их родителям в глаза. Я предоставила им возможность без языковой среды выучить язык на таком уровне, который дал им шанс получить желаемую работу.

Изменила технология ЕЛАНТЕС и мою жизнь, открыли новые горизонты. Она дала мне возможность постоянно повышать свой профессиональный уровень. В 1998 году, став победителем международного конкурса «Украинско-американские премии за достижения в преподавании английского языка», я получила шанс увидеть Америку, поучаствовать в семинарах и конференциях, узнать и привезти много нового – книг, видео, идей. В 1999 году мне присвоили звание «Заслуженный учитель Украины». А в 2004 году меня пригласили на первый форум учителей-новаторов под эгидой Microsoft в Лондоне, в котором участвовали представители 23-х европейских стран.

В заключение хочу сказать, что изучение иностранного языка сродни балету – тренироваться нужно постоянно. Языку нельзя научить – ему можно только научиться, а преподаватель, как тренер, в этом может помочь. Главное, найти хорошего тренера.

Гатальская В.И.

Журнал «**Домашний очаг**», сентябрь, 2008

Гатальська В.І.

ТЕХНОЛОГІЯ ЕЛАНТЕС

*досвід
практичного використання
у навчанні*

(опубліковано на сайті <http://ippo.kubg.edu.ua/content/3056>)

ЗМІСТ

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ	21
1. ОПИС ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ	22
1.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	22
1.2. АКТУАЛЬНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ДОСВІДУ	23
1.3. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДОСВІДУ	25
1.4. ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛАНТЕС	31
1.5. ВІДТВОРЮВАНІСТЬ ДОСВІДУ	32
1.6. ВИСНОВКИ	33
1.7. ПОШИРЕННЯ ПІД	33
1.7. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛАНТЕС	34
1.7.1. ПЛАТФОРМА ЕЛАНТЕС.....	35
1.7.2. ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ УРОКУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У КЛАСІ.....	36
3 ВИКОРИСТАННЯМ УПМК ЕЛАНТЕС	36
1.7.3. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	37
1.7.3.1. ЕТАП ПРЕЗЕНТАЦІЇ	37
1.7.3.2. ЕТАП ТРЕНУВАННЯ	37
1.7.3.3. ЕТАП ПРАКТИКИ	38
1.7.4. ГРУПОВІ МЕТОДИ РОБОТИ	38
1.7.5. КОНТРОЛЬ НАВЧАННЯ	39
1.7.5.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	40
1.7.5.2. РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ.....	40
1.7.6. КОМП'ЮТЕРНИЙ УРОК В УПМК ЕЛАНТЕС.....	40
1.7.6.1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ КОМП'ЮТЕРНИХ УРОКІВ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ЕЛАНТЕС.....	41
1.7.7. ТЕХНІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ПЛАТФОРМИ ЕЛАНТЕС	43
1.7.7. 1. БАЗОВА ГРУПА ВПРАВ:	43
1.7.7. 2. ВПРАВИ ДЛЯ РОБОТИ З ТЕКСТОМ:	43
1.7.7.3. ВПРАВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПИСЬМА:	43
1.7.7. 4. ВПРАВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ:	44
1.7.8. СПОСОБИ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В УПМК ЕЛАНТЕС	44
1.7.9. ВИДИ КОМП'ЮТЕРНИХ УРОКІВ.....	44
1.7.9.1. НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНІ КОМП'ЮТЕРНІ УРОКИ.....	45
1.7.9.2. ТЕСТОВІ КОМП'ЮТЕРНІ УРОКИ	49
1.8. ДОДАТКИ	51
1.8.1. ПРИКЛАДИ КОМП'ЮТЕРНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ УРОКІВ, СТВОРЕНИХ У СЕРЕДОВИЩІ ЕЛАНТЕС	51
1.8.1.1. ПРИКЛАД КОМП'ЮТЕРНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО УРОКУ З АУДІЮВАННЯ.....	51
1.8.1.2. ПРИКЛАД КОМП'ЮТЕРНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО УРОКУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ	55
1.8.1.3. ПРИКЛАД КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУ З ГРАМАТИКИ (6 клас)	58
1.8.1.4. СЦЕНАРІЙ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ УПМК ЕЛАНТЕС	60
1.8.2. ТЕРМІНОЛОГІЯ, СКОРОЧЕННЯ	61
1.8.3. ПУБЛІКАЦІЇ В.І.ГАТАЛЬСЬКОЇ	Error! Bookmark not defined.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	Гатальська Валентина Іванівна
<i>Освіта</i>	вища
<i>Спеціальність за дипломом</i>	вчитель англійської та французької мови
<i>Який навчальний заклад і коли закінчила</i>	Київський державний лінгвістичний університет, факультет англійської мови, денне відділення, 1983
<i>Педагогічний стаж</i>	32 роки
<i>Місце роботи, адреса, контактний телефон</i>	гімназія «Троєщина», вул. Цвітаєвої 14в, тел.5301443
<i>Посада</i>	вчитель англійської мови
<i>Кваліфікаційна категорія</i>	вища категорія
<i>Педагогічне звання</i>	вчитель-методист,
<i>Нагороди</i>	Заслужений вчитель України, 1999 друге місце у конкурсі “Учитель року 1997” у м. Києві; Відмінник освіти України, 1997; Національний переможець Українсько- американських премій “За досягнення у викладанні англійської мови”, 1998;
<i>Патент</i>	Сертифікат Microsoft EMEAЕ “Innovative Teacher” (Вчитель-новатор), 2004 Патент на винахід “Спосіб навчання ЕЛАНТЕС”, 2003
<i>Проблеми, над розв'язанням яких працює автор</i>	Оптимізація навчального процесу шляхом використання мультимедійних технологій

1. ОПИС ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

1.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1.1. ОСНОВНА МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

теоретичне осмислення та аналіз практичного використання «Технології групового навчання учнів у віртуальному мовному середовищі УПМК ЕЛАНТЕС»;

1.1.2. ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

процес навчання англійської мови учнів 5-11 класів у віртуальному мовному середовищі УПМК ЕЛАНТЕС.

1.1.3. ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

технологізація навчального процесу з використанням УПМК ЕЛАНТЕС як засобу організації навчально-тренувальної діяльності учнів на уроках англійської мови.

1.1.4. ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

- проаналізувати теоретичні основи педагогічної технології навчання учнів з використанням УПМК ЕЛАНТЕС;
- сприяти навчально-методичній та науково-дослідній діяльності автора;
- розробити рекомендації відносно поширення ППД

1.1.5. НОВИЗНА ТА ОРИГІНАЛЬНІСТЬ ДОСВІДУ

полягає в тому, що вперше запропоновано експериментально обґрунтовану технологію комплексної індивідуалізації навчання англійської мови учнів середньої школи з 5-го по 12-й клас, яка реалізується на основі оптимального співвідношення елементів традиційної методики та сучасних технологій шляхом систематичного використання авторського Універсального програмно-методичного комплексу ЕЛАНТЕС на уроці і сприяє значному підвищенню якості навчання та гарантує досягнення кінцевого результату навчання.

1.2. АКТУАЛЬНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ДОСВІДУ

Успіх інтеграції України у європейський та світовий економічний простір залежить від конкурентноспроможності її громадян, тому суспільство ставить перед освітою якісно нові завдання, які б відповідали викликам сьогодення.

Сучасна школа повинна створити умови для формування особистості, здатної активно діяти, самостійно приймати рішення, гнучко і швидко адаптуватися до нових умов, навчитись практично користуватися знаннями, вміти і бажати безперервно навчатись.

У зв'язку з цим, школа теж повинна навчитись швидко реагувати на зміни у суспільстві і адаптуватись до нових умов і соціальних замовлень. Вирішити нові проблеми старими методами неможливо, тому виникає необхідність пошуку нових ефективних методів і технологій навчання, які б відповідали викликам 21 століття.

Реформування школи ставить нові вимоги зокрема і до результатів навчання іноземної мови. Згідно Програми “Іноземні мови, 2-12 кл.” Міністерства освіти і науки України рівень володіння учнями іноземною мовою на кінець дванадцятого класу має відповідати рівню B1+ згідно “Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання”.

Як показують результати «Незалежного тестування», традиційні методики навчання не можуть повною мірою забезпечити бажаний рівень володіння учнями іноземними мовами. Тому для подолання протиріччя між вимогами суспільства і можливостями сучасної середньої школи необхідно знайти нові ефективні методи і засоби навчання.

Концепція середньої освіти України наголошує на індивідуалізації навчального процесу та проголошує її як одну з головних умов реалізації соціального замовлення в педагогічній практиці. Індивідуалізація навчання, що є важливою умовою розвитку творчої особистості, вступає у протиріччя з груповою

формою навчання у школі і спонукає до пошуку таких технологій і методів навчання, які б забезпечили належний розвиток особистості і групи в цілому.

Використання технічних засобів навчання є одним із ефективних шляхів індивідуалізації навчального процесу в умовах комплексного застосування.

Педагогічний досвід використання комп'ютерної мультимедійної технології навчання ЕЛАНТЕС як засобу організації навчально-тренувальної діяльності учнів на уроках англійської мови показує шлях успішного подолання протиріччя між груповою формою навчання та індивідуальним темпом засвоєння знань і формуванням умінь та навичок; допомагає вчителю на уроці раціонально використовувати час, комплексно індивідуалізувати навчання кожного учня та організувати роботу групи в цілому з метою досягнення високих результатів навчання та забезпечення необхідного рівня володіння учнями іноземною мовою на кінець навчання у школі згідно Програми МОНУ.

1.3. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДОСВІДУ

УПМК “ЕЛАНТЕС” систематично використовується у навчальному процесі гімназії «Троєщина» з 1996.

За цей період автором технології створено 46 комп’ютеризованих мультимедійних курсів з англійської мови, до яких входить 2516 уроків, які складаються з 14612 вправ.

Електронна програма «Журнал успішності», що входить до УПМК ЕЛАНТЕС, дає можливість аналізувати результати окремих учнів та групи у цілому протягом будь-якого періоду навчання.

За період з 1996 з електронними мультимедійними навчальними курсами з англійської мови, (створеними у середовищі “ЕЛАНТЕС”) працювали 19 викладачів англійської мови, навчалось 1987 учнів.

У гімназії «ТРОЄЩИНА» працюють лабораторії комп’ютеризованого навчання, у яких вчителі англійської мови систематично використовують у навчанні авторські комп’ютеризовані мультимедійні навчальні курси, які створені у середовищі ЕЛАНТЕС.

Різнобічний аналіз результатів навчання учнів свідчить про підвищення не тільки мотивації учнів до навчання, а й ріст якості знань, умінь та навичок учнів у порівнянні з традиційним навчанням при меншому використанні часу та зусиль. Особливо слід відзначити стабільність одержаних результатів у часі не зважаючи на ріст складності програми навчання.

Наступні статистичні дані результатів навчання учнів за технологією ЕЛАНТЕС з 1 вересня 1997 року по 30 травня 2002 року та період з 1 вересня 2007 по 25 жовтня 2009 року ілюструють ефективність даної педагогічної технології.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ УЧНІВ ВЧИТЕЛЯ В.І.ГАТАЛЬСЬКОЇ

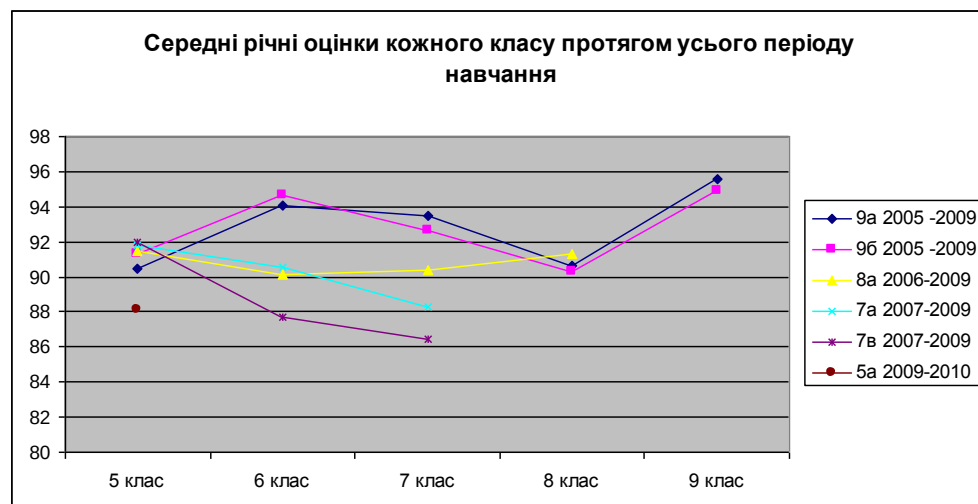
Таб№1. Аналіз рівня навченості 62 учнів за 5 років навчання (1997-2002)

оцінки учнів (за 100-бальною шкалою)	кількість уроків з відповідними оцінками з 1997 по 2002	% співвідношення до загальної кількості результатів
загалом	22553	
< 80	4011	17.79%
80-100	18542	82.21%
90-100	13101	58.09%
96-100	8063	35.75%

Таб№2. Загальна кількість результатів, які отримали учні

під час навчання у середовищі ЕЛАНТЕС з 2005 по 2009

назва класу	навчальні роки					загалом
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09-1ч	
9а (9 учнів)	1422	1845	1732	1358	255	6612
9б (11учнів)	1371	1994	1981	1939	330	7615
8а (12 учнів)	-----	2386	2432	2116	448	7382
7а (11учнів)	-----	-----	2520	2288	417	5225
7в (12 учнів)	-----	-----	2414	2233	448	5095
5а (15 учнів)	-----	-----	-----	-----	663	663
загалом	2793	6225	11079	9934	2561	32592

Таб№3. Середні річні оцінки окремого класу протягом усього періоду навчання

назва класу	роки навчання	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
9а	2005-2009	90.45	94.08	93.52	90.67	95.55
9б	2005-2009	91.33	94.64	92.61	90.29	94.92
8а	2006-2009	91.49	90.11	90.35	91.29	
7а	2007-2009	91.84	90.58	88.33		
7в	2007-2009	91.99	87.67	86.44		
5а	2009-2010	88.15				

(1 чв)

Таб№4а. Аналіз рівня навченості учнів за 3 роки навчання (2007-2009)

оцінки учнів (за 100-бальною шкалою)	кількість <u>комп'ютерних уроків</u> з відповідними оцінками 2007-2008	% співвідношення до загальної кількості результатів
загалом	14854	
< 80	2502	16.84%
80 - 89	2868	19.31%
90 - 94	2729	18.37%
95 - 100	6755	45.48%
рівень	успішність 90-100 балів	63.85%
	успішність 80-100 балів	83.16%

Таб№4б

оцінки учнів (за 100-бальною шкалою)	2008-2009 н.р.	% співвідношення до загальної кількості результатів
загалом	10768	
< 80	1841	17.09%
80 - 89	2384	22.15%
90 - 94	2268	21.06%
95 - 100	4275	39.7%
рівень	успішність 90-100 балів	60.76%
	успішність 80-100 балів	82.91%

Таб№4в

оцінки учнів (за 100-бальною шкалою)	за 1 чверть (2009 -2010 н.р.)	% співвідношення до загальної кількості результатів
загалом	2580	
< 80	421	16.31%
80 - 89	446	17.29%
90 - 94	565	21.90%
95 - 100	1148	44.50%
рівень	успішність 90-100 балів	66.40%
	успішність 80-100 балів	83.69%

Таб№5. Середні річні оцінки учнів 9А класу за 4 роки навчання

9а - 2009	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09
	<i>5 клас</i>	<i>6 клас</i>	<i>7 клас</i>	<i>8 клас</i>	<i>1 чверть</i>
<i>1ч</i>	90.10	93.10	93.50	92.30	95.55
<i>2ч</i>	90.02	94.03	94.69	89.76	
<i>3ч</i>	91.58	94.31	92.51	90.74	
<i>4ч</i>	90.10	94.90	93.40	89.90	
<i>річна</i>	90.45	94.08	93.52	90.67	

Таб№6. Середні річні оцінки учнів 9Б класу за 4 роки навчання

9б - 2009	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09
	<i>5 клас</i>	<i>6 клас</i>	<i>7 клас</i>	<i>8 клас</i>	<i>1 чверть</i>
<i>1ч</i>	90.40	94.70	89.10	90.70	94.92
<i>2ч</i>	90.80	93.95	93.78	90.20	
<i>3ч</i>	92.34	94.82	93.36	90.36	
<i>4ч</i>	91.80	95.10	94.20	89.90	
<i>річна</i>	91.33	94.64	92.61	90.29	

Таб№7. Середні річні оцінки учнів 8А класу за 3 роки навчання

8а - 2009	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09
	<i>5 клас</i>	<i>6 клас</i>	<i>7 клас</i>	<i>1ч- 8 клас</i>
<i>1ч</i>	92.30	90.70	88.40	91.29
<i>2ч</i>	91.79	89.02	91.18	
<i>3ч</i>	92.10	90.52	91.25	
<i>4ч</i>	89.80	90.20	90.60	
<i>річна</i>	91.49	90.11	90.35	

Таб№8. Середні річні оцінки учнів 7А класу за 2 роки навчання

7а - 2009	2007/08	2008/09	2009/09
	<i>5 клас</i>	<i>6 клас</i>	<i>1ч - 7 клас</i>
<i>1ч</i>	91.20	90.10	88.33
<i>2ч</i>	91.29	90.46	
<i>3ч</i>	91.50	91.58	
<i>4ч</i>	93.40	90.20	
<i>річна</i>	91.84	90.58	

Таб№9. Середні річні оцінки учнів 7В класу за 2 роки навчання

7в - 2009	2007/08	2008/09	2009/09
	<i>5 клас</i>	<i>6 клас</i>	<i>1ч - 7 клас</i>
<i>1ч</i>	92.30	89.20	86.44
<i>2ч</i>	91.94	85.90	
<i>3ч</i>	91.75	88.30	
<i>4ч</i>	92.00	87.30	
<i>річна</i>	91.99	87.67	

Таб№10. Результати навчання 1 «сильного» учня у кожному класі

класи - учні	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	1ч.9 клас
9а - Кузява Дарина	90.66	95.45	96.64	95.42	98.34
9б - Головка Дарина	92.29	96.68	95.94	93.78	98.10
8а - Орел Дмитро	96.42	96.18	95.24	93.80	
7а – Жданов Вадим	97.81	95.49	96.31		
7в – Лукасевич Марина	97.92	95.69	97.16		
5а – Войналович Валерія	96.57				

Таб№11. Результати навчання 1 «слабкого» учня у кожному класі

2009 р. класи - учні	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	1ч.9 клас
9а – Самсоннікова Кристина	79.66	90.48	84.29	85.76	89.67
9б – Шабанов Володимир	87.55	90.18	93.16	89.87	96.90
9б - Лапко Маряна	-	-	64.93	67.80	83.24
8а - Германчук Дмитро	77.91	71.74	76.70	85.59	
7а – Глекова Олена	82.78	87.40	90.17		
7в – Тарасова Марія	69.94	63.65	76.57		
5а – Григорак Юрій	66.57				

Таб№12. Результати навчання учня 9Б Шабанова В. за технологією ЕЛАНТЕС

чверть	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09
	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	1ч-9 клас
1ч	87.00	90.40	87.70	90.80	96.90
2ч	84.08	89.16	93.81	89.69	
3ч	88.95	89.40	92.96	91.00	
4ч	88.80	91.60	93.90	88.10	
річна	87.55	90.18	92.16	89.87	

Таб№13. Результати навчання учениці 9Б Тарасової К. за технологією ЕЛАНТЕС

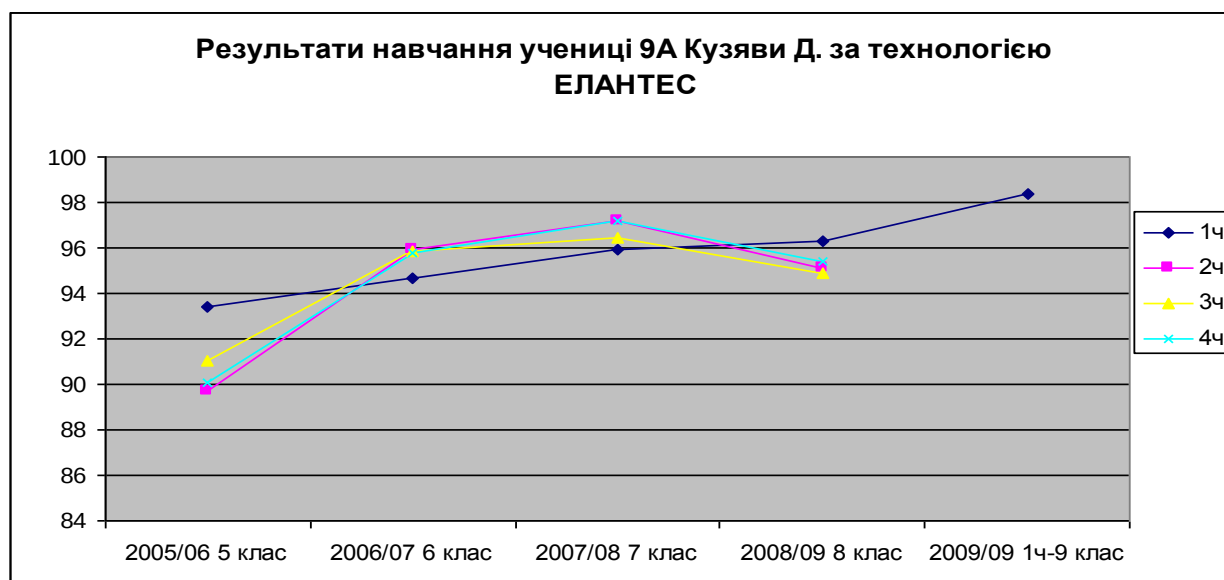
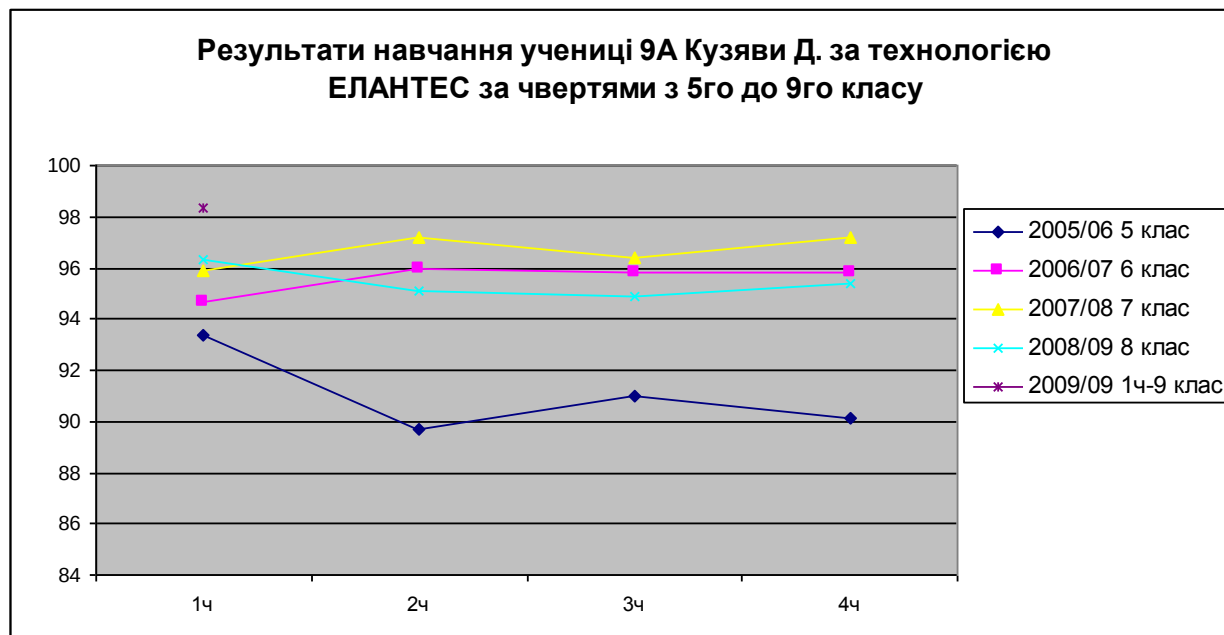
чверть	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09
	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	1ч-9 клас
1ч	88.40	92.70	86.00	93.40	95.59
2ч	84.54	89.56	93.57	91.22	
3ч	89.31	92.85	93.00	92.13	
4ч	87.10	90.40	94.10	91.10	
річна	87.37	91.64	92.14	92.01	

Таб№14. Результати навчання учениці 7В Тарасової М. за технологією ЕЛАНТЕС

чверть	2007/08	2008/09	2009/10
	5 клас	6 клас	7 клас (1 чв)
1ч	71.70	66.80	76.57
2ч	74.04	59.50	
3ч	64.50	67.94	
4ч	70.50	59.80	
річна	69.94	63.65	

Таб№15. Результати навчання учениці 9А Кузяви Д. за технологією ЕЛАНТЕС

чверть	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/09
	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	1ч-9 клас
1ч	93.40	94.70	95.90	96.30	98.34
2ч	89.67	95.94	97.20	95.12	
3ч	91.01	95.84	96.43	94.91	
4ч	90.10	95.80	97.20	95.40	
річна	90.66	95.45	96.64	95.42	

1.4. ТЕОРЕТИЧНА БАЗА ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛАНТЕС

Технологія ЕЛАНТЕС, базуючись на сучасних підходах, методах, принципах та засобах викладання іноземної мови у школі, містить у собі оптимально інтегровані елементи традиційної методики, програмованого та розвиваючого навчання, риси комплексної індивідуалізації навчання.

Технологія ЕЛАНТЕС має основні ознаки педагогічної технології, такі як:

- концептуальність,
- системність,
- керованість,
- ефективність,
- відтворюваність.

Технологія ЕЛАНТЕС спирається на загальнодидактичні принципи: науковість, наочність, послідовність, систематичність, доступність, міцність, свідомість, зв'язок теорії з практикою.

Принципи індивідуалізованого навчання дозволяють раціонально та ефективно використовувати час на уроці, навчати та розвивати кожного учня.

Автор технології дотримується трьохкомпонентної структури дидактичного процесу, у якому компонент навчально-пізнавальної діяльності, мотиваційний компонент та компонент управління навчальною діяльністю учня знаходяться у тісному взаємозв'язку.

Суть технології полягає в тому щоб, спираючись на постійний зворотний зв'язок, який забезпечується автоматизацією перевірки і оцінювання самостійної діяльності учня з УПМК ЕЛАНТЕС, гарантувати досягнення чітко поставлених цілей. Кінцевий результат запрограмовано на різних рівнях навчально-тренувальної діяльності учнів. При цьому результат, досягнутий кожним учнем порівнюється з еталонними ознаками поставленої мети. Тобто

здійснюється постійний контроль ступеня просування учнів до намічених цілей, що супроводжується діагностикою та відповідною корекцією ходу навчання.

Отже технологія ЕЛАНТЕС – це систематичне і послідовне втілення на практиці спроектованого процесу навчання, а також система методів і засобів для досягнення мети і умови управління цим процесом кожного учня і групи у цілому.

Структура уроку може бути лінійна, або нелінійна (розгалужена), залежно від особового складу групи, індивідуальних особливостей учнів, та задач, які вирішуються на уроці.

1.5. ВІДТВОРЮВАНІСТЬ ДОСВІДУ

Дана технологія гнучка і проникаюча. УПМК ЕЛАНТЕС дозволяє легко інтегрувати її у будь-який педагогічний процес навчання у школі. Вона дозволяє організувати та оптимізувати процес навчання, звільняє вчителя від значної долі рутинної роботи на уроці та після нього, значно зменшує навантаження учнів домашніми завданнями, створює умови для всебічного розвитку здібностей учнів та творчої співпраці вчителя з учнями.

Результати практичного використання технології ЕЛАНТЕС різними вчителями у навчанні англійської мови з 1996 року та тестування з різних предметів з 2003 року свідчать про її доступність та технологічність.

Автор технології постійно проводить семінари для вчителів навчальних закладів Києва. Анкетування вчителів столиці, які відвідували дані семінари та практичні заняття, свідчать про готовність педагогів до використання даної технології у професійній діяльності.

1.6. ВИСНОВКИ

Виходячи з теми та змісту, педагогічний досвід використання авторської методики має риси комплексного досвіду.

За рівнем творчої самостійності ППД – новаторський, оскільки це досвід-дослідження практичного використання авторської технології навчання, який представляє принципово нові для системи освіти педагогічні рішення.

За кількістю авторів – індивідуальний.

За кількістю носіїв досвіду – груповий.

1.7. ПОШИРЕННЯ ППД

Згідно «ПОЛОЖЕННЯ про виявлення, вивчення, узагальнення та поширення ППД в ІППО КМУ ім. Б.Д.Грінченка у навчальному процесі курсів підвищення кваліфікації та у міжкурсовий період» Кафедра мов і літератур рекомендує:

- виступи автора передового педагогічного досвіду Гатальської В.І. на міських науково-практичних конференціях, семінарах, методичних об'єднаннях, курсах підвищення кваліфікації;
- проведення відкритих уроків, занять, семінарів для вчителів столиці;
- публікації у фахових періодичних виданнях, веб-сайтах ІППО та КУ ім. Б.Д.Грінченка;
- участь у виставках на міських конференціях.

1.7. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛАНТЕС

Технологія ЕЛАНТЕС - це модель педагогічної діяльності, яка охоплює етапи проектування, організації і проведення навчального процесу по забезпеченню комфортних умов для учнів та вчителя. Дана технологія гарантує досягнення запрограмованого результату навчання на будь-якому етапі навчального процесу, а також кінцевого результату навчання у школі.

Технологія ЕЛАНТЕС забезпечує ефективне управління навчанням групи та максимально доцільну індивідуалізацію навчання на кожному уроці і протягом усього періоду навчання у школі. Учень постійно знаходиться у центрі уваги. Він є активним учасником (суб'єктом) процесу навчання, де враховуються його вікові та індивідуальні особливості розвитку.

До складу технології ЕЛАНТЕС входять

- електронна платформа, яка складається з 4 модулів (програм),
- бібліотека комп'ютеризованих мультимедійних навчальних курсів, які забезпечують навчання англійської мови від 4-го по 12 клас;
- методика викладання з використанням готових мультимедійних навчальних курсів, створених у середовищі ЕЛАНТЕС;
- технологія створення мультимедійних навчальних курсів;
- програма управління мережею мультимедійних комп'ютерів.

Отже, технологія ЕЛАНТЕС охоплює весь технологічний цикл педагогічної діяльності:

- проектування навчального процесу на весь період навчання учня у школі,
- тематичне проектування навчальних мультимедійних курсів, інтегрованих у навчальний план,
- методику навчання усіх видів мовленнєвої діяльності з використанням мультимедійних курсів,
- систематичне результативне навчання у віртуальному мовному середовищі,

- постійний контроль, діагностика труднощів та коригування навчання кожного учня,
- технологію створення навчальних мультимедійних курсів,
- технологію використання УПМК ЕЛАНТЕС в управлінні навчанням окремої групи та навчанням необмеженої кількості груп і різних предметів;
- технологію моніторингу роботи вчителів та класів;
- технологію навчання вчителів роботі з УПМК ЕЛАНТЕС.

1.7.1.ПЛАТФОРМА ЕЛАНТЕС

Завдяки технічним можливостям сучасних електронних засобів створено авторську Платформу (або УПМК) ЕЛАНТЕС.

ПЛАТФОРМА ЕЛАНТЕС – це технічний засіб, до складу якого входять

- **Конструктор автора** (для створення ММК, - мультимедійних курсів)
- **Асистент викладача** (для керованої навчально-тренувальної діяльності учнів на уроці)
- **Домашній репетитор** (для навчання вдома)
- **Журнал успішності** (для моніторингу та діагностики якості навчання)

ПЛАТФОРМА ЕЛАНТЕС дає можливість реалізувати наступні вимоги щодо ефективного навчання іноземної мови:

- створити віртуальне мовне середовище;
- індивідуалізувати навчання;
- інтенсифікувати навчальний процес;
- забезпечити оптимальне дозування змісту навчання;
- урізноманітнити форми і види навчально-тренувальної діяльності учнів;
- забезпечити високу інтерактивність навчальної діяльності учнів;
- забезпечити оперативний зворотній зв'язок;
- формалізувати об'єктивний контроль та оцінку навчальної діяльності;

- забезпечити можливість необмеженого повторення навчального матеріалу та тренування учнів з метою досягнення бажаного результату навчання;
- забезпечити оптимальність організації навчального процесу;
- забезпечити ефективність управління самостійною навчальною діяльністю учня і групи в цілому;
- забезпечити комфортність умов для учня та вчителя.

1.7.2. ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ УРОКУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У КЛАСІ З ВИКОРИСТАННЯМ УПМК ЕЛАНТЕС

Методика навчання іноземної мови з використанням УПМК ЕЛАНТЕС поєднує у собі елементи традиційних і сучасних методів викладання.

Традиційна структура уроку в школі передбачає початок, основну частину та заключну частину. Згідно технології ЕЛАНТЕС структура уроку може бути лінійна, як при традиційному навчанні, або нелінійна (розгалужена), виходячи з особового складу конкретної групи та завдань уроку.

Методичні етапи лінійної структури уроку, коли усі учні працюють згідно єдиного плану:

- етап презентації
- етап тренування
- етап практики

Методичні етапи нелінійної структури уроку:

І частина – навчання усієї групи (пояснення нового матеріалу, аналіз помилок, перевірка домашнього завдання, і т.д.)

II частина -

а) навчально-тренувальна діяльність усіх учнів у віртуальному середовищі ЕЛАНТЕС з різними комп'ютерними програмами;

б) навчально-тренувальна діяльність частини учнів у віртуальному середовищі ЕЛАНТЕС з однаковими або різними комп'ютерними програмами та індивідуальна робота вчителя з окремими учнями.

1.7.3. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1.7.3.1. ЕТАП ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Етап презентації проводить вчитель особисто згідно програми і поурочного плану, використовуючи традиційні засоби навчання, такі як підручник, дошка, демонстраційні таблиці чи ілюстрації, фотографії, відео, аудіо матеріали тощо. Цей етап в середньому триває 5-10% уроку.

1.7.3.2. ЕТАП ТРЕНУВАННЯ

Етап тренування на уроці зазвичай відбувається у віртуальному мовному середовищі УПМК ЕЛАНТЕС, завдяки якому учитель має змогу організувати самостійну навчальну діяльність кожного учня, а учень має змогу її реалізувати і підготуватись до третього етапу уроку – практичному. Він відбувається практично на кожному уроці і триває в середньому 35-40% часу уроку, залежно від типу, цілей уроку та етапу навчання у школі.

Етап тренування з електронним асистентом на уроці створює психологічно комфортні умови для учня і вчителя, що сприяє результативності навчання.

УПМК ЕЛАНТЕС подовжує час перебування учня у віртуальному мовному середовищі у декілька разів, у порівнянні з традиційним уроком. На етапі тренування учні працюють індивідуально, кожний у своєму темпі, але за єдиною програмою, згідно поурочного плану, і така робота дозволяє вчителю ефективно підготувати кожного учня до групових форм практики.

Комп'ютерні уроки побудовані таким чином, що різниця у знаннях і навичках учнів незначна, - отже не заважає рівноправному спілкуванню.

1.7.3.3. ЕТАП ПРАКТИКИ

Практика мовленнєвої діяльності учнів триває в середньому 40% часу уроку і залежить від мети уроку, типу уроку і характеру навчального матеріалу, який вивчається на даному уроці, з яким щойно учні працювали на етапі тренування.

1.7.3.3.1. ПРАКТИКА МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Після роботи з комп'ютеризованим уроком з аудіювання учні практично готові до обговорення вивченого матеріалу. Це може бути стислий чи детальний переказ почутого, розповідь, опис, розмірковування, висловлення власного ставлення до почутого - залежно від навчального матеріалу, з яким працювали учні, і завдань та форм роботи, які запланував вчитель.

1.7.3.3.2. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Після роботи з комп'ютеризованим уроком учні виконують різні види писемного мовлення, наприклад: переказ, складання плану до почутого тексту, резюме до тексту, опис, тощо.

1.7.3.3.3. ПРАКТИКА ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Завдяки УПМК ЕЛАНТЕС учні проходять підготовчий етап за комп'ютером. Різні види рецептивно-репродуктивних вправ, в тому числі і комп'ютеризовані мікро діалоги готують кожного учня до подальшого спілкування, до того, щоб вести реальний діалог.

1.7.4. ГРУПОВІ МЕТОДИ РОБОТИ

Після роботи з комп'ютеризованим уроком діалогічного мовлення, учні працюють парами у групі, що передбачає переміщення учасників спілкування та зміну мовленнєвих партнерів, наприклад, по типу "каруселі". Учні на цьому етапі працюють з опорними текстами українською мовою на основі щойно

опрацьованих комп'ютеризованих діалогів. У діалозі учні вживають ті фрази чи репліки англійською мовою, які вони щойно тренували за комп'ютером.

1.7.4.1. РОБОТА В МІНІ ГРУПАХ

Наступний етап практики передбачає роботу учнів у невеликих групах: парах чи трійках, і передбачає створення учнями своїх діалогів за завданнями вчителя. При цьому учні працюють вже без опорних текстів. Така поетапна робота знімає психологічний бар'єр і дозволяє “розговорити” навіть дуже сором'язливих учнів і вони починають впевнено користуватись фразами, які вивчили, у реальному спілкуванні.

1.7.5. КОНТРОЛЬ НАВЧАННЯ

Контроль певних навичок та вмінь, таких як навички аудіювання, читання, граматичні, орфографічні навички, та ступінь сформованості лексико-граматичної правильності письма, - все це формалізується і перевіряється за допомогою УПМК “ЕЛАНТЕС”, завдяки якому вчитель має змогу проводити контроль цілеспрямовано, об'єктивно, систематично.

Досвід використання УПМК “ЕЛАНТЕС” показує, що в учнів не виникає негативного ставлення до контролю і оцінок, навіть низьких, якщо вони знають, що контроль є складовою частиною навчання і дає можливість вчителю вчасно їм допомогти, а це, у свою чергу, постійно підвищує їх рівень знань і вмінь. Важливим є те, що учні завжди можуть повторно виконати невдалий урок, що за низький результат їх не тільки не каратимуть, а ще й допоможуть розібратися з помилками. Оскільки учні, у більшості випадків, отримують досить високі результати, то успіх додає їм впевненості у собі та стимулює до навчання.

Посильність завдань для кожного учня, чітка та зрозуміла структура мультимедійних уроків, можливість виправити свою оцінку, наочність прогресу, - все це підвищує мотивацію учнів до навчання.

1.7.5.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль мовленнєвих навичок та вмінь здійснюється постійно і безпосередньо як на етапі тренування, так і на етапі практики. Завдяки УПМК ЕЛАНТЕС можна практично реалізувати такі функції контролю, як функцію зворотного зв'язку, оціночну, навчальну і розвиваючу.

На етапі тренування контроль проходить в УПМК ЕЛАНТЕС, а на етапі практики контроль правильності дій учня проводиться вчителем або самими учнями: у процесі спілкування учні коректують один одного. Контроль і корекція відбуваються у доброзичливій атмосфері, що знімає психологічний бар'єр і сприяє практичному використанню учнями мови.

На основі результатів поточного контролю вчитель отримує інформацію про ступінь ефективності навчання, що дає йому можливість своєчасно виявляти та коригувати навчальну діяльність учнів. УПМК ЕЛАНТЕС дає можливість постійно тримати в полі зору рівень навчання кожного учня протягом усього періоду навчання.

1.7.5.2. РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ

Рубіжний контроль теж проводиться в УПМК ЕЛАНТЕС після закінчення роботи над певною темою, в кінці семестру чи навчального року. Метою якого є визначення та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів в оволодінні іншомовними навичками та вміннями за певний відрізок часу та по завершенні певного етапу навчальної роботи.

1.7.6. КОМП'ЮТЕРНИЙ УРОК В УПМК ЕЛАНТЕС

Мінімальною методичною одиницею навчання і основним засобом керування тренувальною діяльністю учня у віртуальному середовищі ЕЛАНТЕС є комп'ютерний мультимедійний урок. Комп'ютерний мультимедійний урок виконує навчально-тестові або чисто тестові функції. Кожний комп'ютерний урок складається з комплекту різних, послідовних, інтерактивних вправ.

Структура комп'ютерного уроку, підбір вправ, послідовність виконання самих вправ закладається на рівні проектування, згідно сценарію викладача-методиста.

Сценарій уроку проектується автором комп'ютерних навчальних курсів, згідно того, яким мовним матеріалом наповнюється комп'ютерний урок, і яку головну мету переслідує автор, створюючи цей урок, - тобто, які мовленнєві навички будуть формуватись, автоматизуватись чи тестуватись за допомогою цього комп'ютерного уроку.

1.7.6.1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ КОМП'ЮТЕРНИХ УРОКІВ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ЕЛАНТЕС

- 1) Комп'ютерний урок обов'язково пов'язаний з головним курсом навчання за змістом і рівнем складності.
- 2) Комп'ютерний урок має стрижень на основі навчального мовного матеріалу, який обумовлює подальший підбір і послідовність вправ.
- 3) Комп'ютерний урок будується за принципом від загального до конкретного, від простого до складного.
- 4) Комп'ютерний урок забезпечує багаторазове пред'явлення одного й того ж мовного матеріалу з різним ступенем дискретності у різних інтерактивних вправах. Матеріал комп'ютерного уроку поділяється на такі частини за змістом, що дозволяє кожному учню зрозуміти і запам'ятати цей матеріал.
- 5) Комп'ютерний урок містить у собі достатньо інформаційного і директивного матеріалу для самостійної навчальної діяльності учня.
- 6) Комп'ютерний урок забезпечує комплексний розвиток та активізацію різних видів мовленнєвої діяльності.

7) Комп'ютерний урок є завершеним за змістом і сценарієм, і самодостатнім за методичним наповненням.

8) Комп'ютерний урок забезпечує достатній рівень тренування учня для подальшого практичного застосування засвоєного ним матеріалу в різних видах мовленнєвої діяльності на уроці.

9) Комп'ютерний урок має еталонні відповіді, з якими автоматично порівнюються відповіді учня, і, після виконання уроку учню пред'являється протокол помилок з еталонними відповідями.

10) Комп'ютерний урок містить достатню кількість завдань і запитань для того, щоб, по-перше, дати можливість учню зрозуміти і запам'ятати навчальний матеріал, по-друге, мати можливість детально проаналізувати і точно оцінити, наскільки адекватно учень розуміє даний матеріал, які є в нього проблеми, щоб можна було вчасно допомогти йому ліквідувати недоліки.

11) На виконання кожної вправи чи під-вправи комп'ютерного уроку, тобто на кожний крок учня, виділяється певна кількість часу, достатня для виконання учнем завдання і його перевірки. По закінченні часу програма автоматично переключається на наступне завдання. Оскільки навчальний урок у школі має певні часові рамки, то і комп'ютерний урок має обмеження у часі для того, щоб його можна було використовувати на уроці.

12) Комп'ютерний урок оцінюється по 100-бальній шкалі. Значна кількість різних запитань та міні завдань дає можливість ретельно оцінити кожний крок учня. Це значно підвищує валідність, надійність та практичність комп'ютерного уроку.

Таким чином, комп'ютерний урок за технологією ЕЛАНТЕС характеризується

- чіткою структурою,
- строгістю і точністю відбору мовного матеріалу,

- чітким дозуванням і послідовністю подачі матеріалу,
- посильністю змісту і типів вправ,
- обмеженням часовими рамками,
- тематичною і методичною єдністю.

1.7.7. ТЕХНІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ПЛАТФОРМИ ЕЛАНТЕС

Кожний комп'ютерний урок – це комплекс різних інтерактивних вправ і виконуються вони у реальному режимі часу. Комп'ютерні уроки, створені за технологією ЕЛАНТЕС, забезпечують паралельне оволодіння навчальним матеріалом і формування різних видів навичок і вмінь учнів. Разом з тим у кожному типі вправ можна визначити домінуючу функцію, завдяки якій можлива класифікація різних типів вправ.

1.7.7. 1. БАЗОВА ГРУПА ВПРАВ:

- поєднання відповідних текстових рядків
- упорядкування текстових рядків
- вибір відповіді за малюнком
- вибір одної правильної відповіді
- вибір декількох правильних відповідей
- розподіл текстових рядків у групи

1.7.7. 2. ВПРАВИ ДЛЯ РОБОТИ З ТЕКСТОМ:

- корекція тексту
- заповнення пропусків у тексті словами
- заповнення пропусків у тексті словами (підключення “зайвих слів”)

1.7.7.3. ВПРАВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПИСЬМА:

- складання слів з букв, складання з даних слів речень
- диктант
- переклад, трансформація

1.7.7. 4. ВПРАВИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ:

- практика вимови
- вправа для навчання реактивного реплікування
- вправа для навчання ініціативного реплікування

1.7.8. СПОСОБИ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В УПМК ЕЛАНТЕС

1.7.8.1. Глосарій – це презентаційна панель, яка дає можливість ознайомити учнів з певними іноземними словами, транскрипцією, перекладом на українську мову. Учні мають змогу почути вимову кожного слова у глосарії.

1.7.8.2. Медіа плеєр – це презентаційна панель, яка дає можливість пред'являти відео чи аудіо фрагмент одночасно з опорними текстами запитань для майбутньої інтерактивної діяльності учня.

1.7.8.3. Текстова панель – це презентаційна панель, яка пред'являє текст з можливим аудіо фрагментом та ілюстрацією одночасно з опорними текстами запитань для майбутньої інтерактивної діяльності учня.

1.7.8.4. Комбінована панель - це додаткова презентаційна панель, яка дає можливість пред'являти відео чи аудіо фрагмент, текст, ілюстрації перед будь-якою вправою автономно.

1.7.8.5. Презентація аудіо матеріалу одночасно з текстом. Аудіо фрагмент може подаватись під час роботи учня над завданням.

1.7.9. ВИДИ КОМП'ЮТЕРНИХ УРОКІВ

В середовищі ЕЛАНТЕС можна створювати як навчально-тренувальні, так і тестові комп'ютерні уроки. Сценарій уроку проектується і реалізується автором. Комплекс вправ, підбір і послідовність самих вправ, об'єм навчального матеріалу, кількість пред'явлень, час виконання кожної вправи чи під-вправи, - все це закладається на етапі проектування, але можна і змінити,

якщо це необхідно. УПМК ЕЛАНТЕС дає можливість скористатись поліфункціональністю сучасного мультимедійного комп'ютера і забезпечити комплексний вплив на учня завдяки підключенню різних видів інформації, що значно підвищує рівень навчання.

1.7.9.1. НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНІ КОМП'ЮТЕРНІ УРОКИ

Навчально-тренувальний комп'ютерний урок умовно поділяється на

- підготовчий етап,
- етап презентації навчального матеріалу,
- етап активізації навчального матеріалу.

Згідно функцій певного етапу і підбираються відповідні вправи. У більшості випадків, підготовчий етап починається словником. Презентаційна панель Glossary дає можливість ознайомити учнів з необхідними, для розуміння тексту, іноземними словами, транскрипцією, перекладом на українську мову. Учні мають змогу почути вимову кожного слова у глосарії і мають час для того, щоб запам'ятати. Далі йдуть одна-дві вправи на активізацію слів. Після цього, на етапі презентації навчального матеріалу, учень знайомиться перший раз з відео, аудіо сюжетом, чи текстом. Перед презентацією навчального матеріалу, учні мають змогу познайомитись із завданням чи запитаннями, на які вони повинні будуть дати відповідь після перегляду. УПМК ЕЛАНТЕС дає можливість чітко дозувати навчальний матеріал, точно подавати його за сценарієм методиста, автора уроку.

Хоч комп'ютерні уроки сприяють формуванню і тренуванню різних навичок та вмінь учнів, проте їх можна поділити на певні групи, згідно того, яку головну мету переслідує автор, тобто які основні навички та вміння передбачається формувати чи тренувати.

1.7.9.1.1. НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ

Принципи організації самостійної навчальної діяльності в УПМК ЕЛАНТЕС дають реальну можливість учню навчитись сприймати іншомовне мовлення на слух. Завдяки тому, що кожний учень працює у навушниках, він не відволікається і дійсно працює самостійно, без втручання однокласників чи вчителя. Така робота сприяє розвитку уваги, оперативної та довготривалої пам'яті, вчить сприймати на слух мову різних людей, з різними акцентами.

Для цього типу уроків підбір вправ залежить від типу аудіо тексту. Якщо це текст-опис, то комплекс вправ та способи пред'явлення матеріалу спрямовані на те, щоб допомогти учню зрозуміти та запам'ятати ознаки об'єкта або факти.

Якщо це фабульний аудіо текст, то вправи підбираються такі, які дозволяють зрозуміти та запам'ятати перебіг подій чи вчинки персонажів, відтворити логіко-сміслові зв'язки між окремими фактами.

Комп'ютерний урок для навчання аудіювання починається з підготовчого етапу: презентаційна панель Glossary знайомить учнів з важливими для розуміння матеріалу словами, далі йдуть інтерактивні вправи на закріплення лексики.

Перед першим пред'явленням навчального матеріалу учні мають можливість познайомитись з завданням та запитаннями, на які згодом вони повинні будуть дати відповіді. Через певний час програма автоматично запускає відео чи аудіо фрагмент. Опорний текст у вигляді стверджувальних речень чи запитань допомагає слухачу звернути увагу на необхідну інформацію і запам'ятати її для того, щоб згодом вибрати правильну відповідь. Далі йдуть вправи, які повторно пред'являють матеріал з різним ступенем дискретності. Типи вправ та завдання до них сприяють розумінню і запам'ятовуванню інформації для подальшої роботи з нею на етапі практики вже після виконання комп'ютерного уроку.

1.7.9.1.2. НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ

Читання як вид мовленнєвої діяльності є однією з головних практичних цілей навчання іноземної мови, разом з тим читання відіграє важливу роль і як засіб навчання: допомагає в оволодінні мовним, граматичним матеріалом, сприяє розвитку навичок аудіювання та письма.

Оскільки читати зручніше надруковані тексти, то навчання читання повинно базуватися, в основному, на використанні книг і вправ до них. Комп'ютерні уроки з текстами для читання в УПМК ЕЛАНТЕС, в основному, мають контрольний характер, тому кількість їх невелика. Окрім того, всі комп'ютерні уроки і тести містять різноманітну текстову інформацію: інструкції, завдання, запитання, різні текстові вправи, - тобто текст, у переважній більшості випадків, використовується як засіб навчання. Оскільки читання має багато спільного з аудіюванням та письмом, то поєднання та комбінація тексту з відео та аудіо інформацією, з ілюстраціями забезпечує паралельне розвиток різних видів навичок та вмінь, в тому числі і навичок та вмінь читання іншомовних текстів.

1.7.9.1.3. НАВЧАННЯ ГОВОРІННЯ

УПМК ЕЛАНТЕС створює необхідні умови для формування в учнів фонетичної компетенції завдяки можливостям підключення звуку, дозування матеріалу, інтерактивності вправ, можливості записувати мовлення учнів та порівнювати з еталоном, можливості повторювати чітко фрагментовані частини речень, слів, окремі звуки.

Комп'ютерні уроки, які створені для формування та розвитку мовленнєвих навичок, містять у собі комплекси вправ, які дозволяють учню практикуватись у вимові, порівнюючи своє мовлення з еталонним. Учня спочатку дається опора у вигляді тексту англійською мовою та звукового супроводу. Завдання учня - повторити фразу, яку він бачить та чує якомога

ближче до еталону. Наступний етап це вимова цієї ж фрази чи репліки англійською мовою, спираючись на текст українською мовою. Наступний комплекс різних вправ дає можливість протягом одного комп'ютерного уроку багато разів чути і повторювати одні й ті ж слова, фрази, репліки. На початковому етапі навчання така кількість повторень досягає 30 разів, на середньому і старшому етапі - приблизно 10 – 15 разів. Така кількість повторень непомітна для учнів завдяки різноманітним інтерактивним вправам, з яких складається комп'ютерний урок. Після виконання такого уроку практично всі учні можуть вільно користуватись вивченими фразами на етапі практики, що створює сприятливі психологічні умови для спілкування у групі.

На етапі практики учні працюють з спеціально розробленими посібниками для парних робіт, які містять спеціальні вправи для повторення матеріалу, з яким щойно працювали за комп'ютером, а також вправи та завдання на використання вивченого матеріалу в інших ситуативних діалогах.

1.7.9.1.4. НАВЧАННЯ ПИСЬМА

УПМК ЕЛАНТЕС дає можливість перекласти на плечі комп'ютерів рутинну, але таку важливу роботу, як формування навичок, пов'язаних із засвоєнням звуко-буквенних відповідностей; навчання орфографії, формування лексико-граматичної правильності письма.

В УПМК ЕЛАНТЕС можна створювати різні інтерактивні завдання, які дозволяють організувати ефективне оволодіння учнями технікою письма: вправи на списування чи вписування; вправи для запису на слух, диктанти різних видів. Оскільки творчі роботи учнів комп'ютери не можуть перевіряти, тому це робить вчитель. Але якісно підготувати учнів до творчої роботи можна за допомогою комп'ютерних уроків.

1.7.9.1.5. НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ

Граматичні комп'ютерні уроки побудовані за принципом одної складності, тобто, якщо вивчається граматична структура, то лексичне наповнення повинно бути досить просте, щоб не ускладнювати процес навчання.

Комп'ютерні уроки з граматики, створені в УПМК ЕЛАНТЕС, поділяються на навчально-тренувальні, тренувальні, узагальнюючі та тестові.

Навчально-тренувальні комп'ютерні уроки містять у собі граматичні правила з прикладами, які подаються учневі перед вправою. Сам урок побудований таким чином, що дозволяє зрозуміти те граматичне явище, якому присвячений цей урок. Підбір вправ та завдань, послідовність подачі матеріалу та поступовість у наростанні труднощів, сприяють навчанню учнів.

Тренувальні комп'ютерні уроки побудовані таким чином, що сприяють автоматизації граматичних навичок.

Узагальнюючі комп'ютерні уроки систематизують певний матеріал, дають можливість зрозуміти взаємозв'язок певного граматичного явища з іншими. Наприклад, окремі комп'ютерні уроки присвячені темам: Present Continuous, Past Continuous, Future Continuous, а узагальнюючий комп'ютерний урок Continuous Tenses дає можливість краще зрозуміти та систематизувати принципи вживання та функції Continuous Tenses в англійській мові.

1.7.9.2. ТЕСТОВІ КОМП'ЮТЕРНІ УРОКИ

Навчальні курси, побудовані в УПМК ЕЛАНТЕС, передбачають узагальнення та контроль матеріалу після серії навчально-тренувальних уроків.

Комп'ютерний тест, як і комп'ютерний урок, створений в УПМК ЕЛАНТЕС, складається з комплексу різних вправ, які дають можливість визначити рівень сформованості певних мовленнєвих навичок та вмінь учнів, ступінь засвоєння учнями мовного та граматичного матеріалу згідно програми навчання, дозволяють вчасно виявити проблеми кожного учня і допомогти подолати їх.

Кожна відповідь до кожного завдання тестованого оцінюється в балах, що в сумі складає 100 балів за весь тест. Практика показує, що 100-бальна шкала є найбільш гнучкою та точною для оцінювання.

Завдання та інструкції у тестах чіткі, короткі і однозначні. Критерії оцінювання теж чіткі і зрозумілі для учнів, тому учні відносяться до тестів позитивно і виконують тести швидко і результативно.

1.8. ДОДАТКИ

1.8.1. ПРИКЛАДИ КОМП'ЮТЕРНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ УРОКІВ, СТВОРЕНИХ У СЕРЕДОВИЩІ ЕЛАНТЕС

1.8.1.1. ПРИКЛАД КОМП'ЮТЕРНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО УРОКУ З АУДІЮВАННЯ

Даний комп'ютерний урок призначений для розвитку в учнів уміння аудіювання. Він базується на фрагменті автентичного відео "Progress & Change" з відео курсу "Project English Video 2" видавництва Oxford University Press.

Текст відео фрагменту "Progress & Change", на основі якого побудований комп'ютеризований урок:

TOM: The twentieth century has seen many changes. Has life become better?

CHARLOTTE: I think so. Things have become a lot more advanced and we're able to do more things and I think it's good that we can go to different countries, easier and see different lifestyles.

TOM: But do you think everything has become better?

CHARLOTTE: No, there's also been overpopulation and more pollution because of all the cars and factories.

CARYS: People know more about other countries I think, and about how people live in other countries.

TOM: So, do you think things have become better?

CARYS: Yeah, I think so.

TOM: Have they become better in every way?

CARYS: No, because of the pollution and things like that.

TOM: What kind of....

CARYS: More traffic ... Well, you can't really ... on a motorway it gets really jammed up a lot, and so it's not easy to get anywhere anymore.

TOM: How has life changed in the last 30 years?

JESSICA: Well, I think communication's become a lot better. Things like telephones. You can call further and it's easier to use the telephone. And ... urn ... radio and television have become more advanced. Dm ... for example, 30 years ago there was no colour television.

HENRY: The number of cars has gone up in the last few years, causing a lot more congestion on the roads and therefore a lot more pollution.

TOM: What about transport? How has that changed?

JESSICA: Dm, well, in a way it's better because it's easier to get transport. And in a way it's worse because it's causing a lot of pollution, which is causing the greenhouse effect, and damage to the ozone layer.

TOM: What's the greenhouse effect?

JESSICA: The greenhouse effect is, um ... well, it's global warming. The earth is just getting hotter.

TOM: Progress and change. We can't stop change. It's part of modern life. But is it always progress?

Назва комп'ютерного уроку:

Lesson: Progress and Change. (Part 3)

Date _____

Class _____

Surname _____

Mark _____ out of 100

Комп'ютерний урок починається озвученим словничком:

Listen to the following words and remember them

(be) able	[bJ: <eJbl]	мати можливість
advanced	[Fd<va:nst]	передовий, поліпшений
advantage	[Fd<va:ntJdZ]	перевага
Cause	[kO:z]	спричиняти
communication	[kF\mju:nJ<keJSFn]	спілкування
congestion	[kFn<dZestSFn]	затор, перевантаження
damage	[<dBmJdZ]	шкодити
Global	[<glFubFl]	всесвітній, глобальний
greenhouse	[<gri:nhaus]	теплиця
Jam	[dZBm]	затор (руху)
Layer	[<leJF]	шар
overpopulation	[<FuvF\pOpju<leJSFn]	перенаселення
Ozone	[<FuzFun]	озоновий
pollution	[pF<lu:SFn]	забруднення
warming	[<wO:mJN]	потепління

Exercise 1. Match the English words to the correct translation.

Mark _____ out of 15

1	(be) able	a	затор, перевантаження
2	advanced	b	шкодити
3	advantage	c	потепління
4	cause	d	перевага
5	communication	e	всесвітній, глобальний
6	congestion	f	теплиця
7	damage	g	затор (руху)
8	global	h	шар
9	greenhouse	i	перенаселення
10	Jam	j	спричиняти
11	Layer	k	спілкування
12	overpopulation	l	озоновий
13	ozone	m	забруднення
14	pollution	n	мати можливість
15	warming	o	передовий, поліпшений

Exercise 2. Watch the video and define whether the statements true or false

(Демонструється весь відео фрагмент)

Mark _____ out of 8

1	The twentieth century has seen many changes.	true / false
2	Everything has become better.	true / false
3	Progress is causing pollution.	true / false
4	Communication has become more advanced.	true / false
5	Overpopulation is causing greenhouse effect.	true / false
6	The number of cars has gone down over the last few years	true / false
7	The greenhouse effect is global warming.	true / false
8	People can stop change.	true / false

Exercise 3. Watch the same video again and sort the information according to task

(Демонструється весь відео фрагмент)

Mark _____ out of 11

What are the advantages and disadvantages of the progress?

- a) People can visit other countries easily.
- b) People can learn about life in other countries.
- c) Communication is easier and faster.
- d) It's easier to use the telephone.
- e) People have got colour television.
- f) Transport is easier and faster.
- g) overpopulation
- h) traffic congestion
- i) pollution
- j) damage to the ozone layer
- k) global warming

Advantages	disadvantages

Exercise 4. **Watch the part of the same video and complete the text.**

Mark _____ out of 19

Part 1. (Демонструється перша частина відео фрагменту)

TOM : “ _____ life become _____ ? “ CHARLOTTE : “ Um , I think _____. Things _____ become a lot more _____ and we’re _____ to do _____ things and I think it’s _____ that we can go to different _____ easier , and see different _____.

Words: 1) advanced; 2) able; 3) better; 4) countries; 5) good; 6) has; 7) have; 8) lifestyles; 9) more; 10) so.

Part 2. (Демонструється наступна частина відео фрагменту)

TOM : “ But do you think _____ has _____ better ? “ CHARLOTTE : “ No , there’s also _____ overpopulation and more _____ because of all the cars and _____ ” . CARYS : “ People know _____ about other _____ I think , and about how people _____ in _____ countries “ .

Words: 1) become; 2) been; 3) countries; 4) everything; 5) factories; 6) live; 7) more; 8) other; 9) pollution.

Exercise 5. **Watch the next part of the video and put the sentences in the correct order according to the conversation.** (Демонструється наступна частина відео фрагменту)

Mark _____ out of 6

1		a) CARYS: Yeah, I think so.
2		b) TOM: What kind of ...
3		c) TOM: Have they become better in every way?
4		d) CARYS: More traffic. On a motorway it gets jammed up a lot, and so it's not easy to get anywhere anymore.
5		e) CARYS: No, because of the pollution and things like that.
6		f) TOM: So, do you think things have become better?

Exercise 6. **Watch the next part of the video and choose the correct answers.**

More than one may be correct. (Демонструється наступна частина відео фрагменту)

Mark _____ out of 17

1. How has life changed in the last thirty years?

- ☐ the communication has become much better;

- ☐ it's become easier to use the telephone;
- ☐ the cities have become less polluted;
- ☐ radio has become more advanced;
- ☐ people have got colour television;
- ☐ people can call further

2. How has the transport changed in the last thirty years?

- ☐ the number of cars has risen;
- ☐ the number of cars hasn't changed;
- ☐ it's become easier to get a car;
- ☐ cars cause more pollution;
- ☐ cars cause traffic jams on the roads;

3. What's the greenhouse effect?

- ☐ it's a global warming;
- ☐ the trees are growing faster;
- ☐ the earth is getting cooler;
- ☐ the earth is getting hotter;
- ☐ the pollution causes the greenhouse effect;
- ☐ the pollution causes the damage of the ozone layer

Exercise 7. **Watch the same part of the video again and complete the text.**

Mark _____ out of 24

Part 1. (Демонструється перша частина відео фрагменту)

TOM : " How has _____ changed in the last thirty years ? " JESSICA : " Well , I think communication's become _____ better . Things like telephone. You can call _____ and it's easier to use the telephone . And _____, and television have become more _____. For example , thirty years ago there was no _____ television " . HENRY : " The number of cars has _____ up in the last few years, causing a lot more _____ on the roads and therefore a lot more _____ " .

Words: 1) advanced; 2) pollution; 3) a lot; 4) colour 5) congestion; 6) radio; 7) further; 8) gone; 9) life

Part 2. (Демонструється наступна частина відео фрагменту)

TOM : " What about _____ ? How has that changed? " JESSICA : " Um , well , in a way it's _____ because it's _____ to get transport . And in a way it's _____ because it's causing a lot of _____ which is causing the _____ effect, and _____ to the ozone layer " . TOM : " What's the greenhouse _____ " ? JESSICA : " The greenhouse effect is global _____. The earth is just getting _____ " .

Words: 1) better; 2) worse; 3) damage; 4) easier; 5) effect; 6) transport; 7) greenhouse; 8) hotter; 9) warming; 10) pollution

Part 3. (Демонструється наступна частина відео фрагменту)

TOM : " Progress and change . We _____ stop _____. It's _____ of _____ life . But is it _____ progress ? " .

Words: 1) always; 2) can't; 3) change; 4) modern; 5) part

1.8.1.2. ПРИКЛАД КОМП'ЮТЕРНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО УРОКУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Головна мета цього комп'ютерного уроку - формування в учнів навичок діалогічного мовлення. Він базується на відео фрагменті з автентичного відео курсу "Video Conference" видавництва Heinemann.

Текст відео фрагменту "Introductions", на основі якого побудований комп'ютеризований урок "Making conversation"

Pablo It's so cold here!

Isabelle It's normal for this time of year! What's the weather like in Argentina?

Pablo It's spring. Warm and sunny!

Isabelle You speak excellent English, Pablo.

Pablo Ah, well, my mother's English, you see. I usually speak English with her and Spanish with my father.

Daniel Your English is very good too, Isabelle.

Isabelle Thank you. It's getting better - slowly. I go to evening classes in Paris. ... What about you, Daniel, do you speak any other languages?

Daniel Well, I speak a little Spanish. But I'm afraid I don't speak French.

Назва комп'ютерного уроку:

***Lesson 12: Making a conversation
Speaking Practice***

Date _____

Class _____

Surname _____

Mark _____ out of 100

Exercise 1. Watch the video and answer the questions

Mark ____ out of 10

	questions	answers
1	What's the weather like in Birmingham?	a) warm b) cold c) hot
2	What's the weather like in Argentina?	a) cold b) cool c) warm
3	What nationality is Pablo's mother?	a) Spanish b) English c) French
4	What nationality is Pablo's father?	a) Spanish b) English c) French
5	Daniel speaks French, doesn't he?	a) yes b) no c) we don't know

Exercise 2. Listen and repeat

Mark ____ out of 14

1	It's so cold here!
2	It's normal for this time of year!
3	What's the weather like in Argentina?
4	It's spring. Warm and sunny.
5	You speak excellent English, Pablo.
6	My mother's English, you see.
7	I usually speak English with her and Spanish with my father.
8	Your English is very good too, Isabelle.
9	Thank you. It's getting better slowly. I go to evening classes in Paris.
10	What about you, Daniel? Do you speak any other languages?
11	Well, I speak a little Spanish, but I'm afraid, I don't speak French.

Exercise 3. Watch the same video again and put the sentences in the correct order
Mark ___ out of 8

	a	Daniel : Well, I speak a little Spanish. But I'm afraid I don't speak French.
	b	Isabelle: Thank you. It's getting better - slowly. I go to evening classes in Paris. What about you, Daniel, do you speak any other languages?
	c	Pablo: It's spring. Warm and sunny!
	d	Daniel: Your English is very good too, Isabelle.
	e	Pablo: It's so cold here!
	f	Isabelle: You speak excellent English, Pablo.
	g	Pablo: Ah, well, my mother's English, you see. I usually speak English with her and Spanish with my father.
	h	Isabelle: It's normal for this time of year! What's the weather like in Argentina?

Exercise 4. Listen and say in English
Mark ___ out of 20

1	Так холодно тут!
2	Це нормально для цього періоду року.
3	Яка погода в Аргентині (зараз)?
4	Зараз там весна, тепло і сонячно!
5	Ви розмовляєте чудовою англійською, Пабло.
6	Моя мама – англійка, ви розумієте.
7	Я звичайно розмовляю англійською з нею, а іспанською – моїм батьком.
8	Ваша англійська мова дуже гарна теж, Ізабель.
9	Дякую. Вона стає кращою повільно. Я відвідую вечірні заняття в Парижі.
10	А як ви, Даніель? Ви розмовляєте якими-небудь іншими мовами?
11	Ну, я розмовляю трішки іспанською, але на жаль, я не розмовляю французькою.

Exercise 5. Watch the part of the video and complete the sentences. Be careful! Odd words!
Mark ___ out of 26

Part 1

Pablo:	It's so ____ here!
Isabelle:	It's ____ for this ____ of year! What's the ____ like in Argentina?
Pablo :	It's _____. Warm and _____!
a) time, b) weather, c) normal, d) sunny, e) summer, f) cold, g) times, h) spring, i) sun	

Part 2

Isabelle: You _____ English, Pablo.
Pablo: Ah, well, my _____'s English, you _____. I _____ speak _____ with her and _____ with my _____.
a) see, b) talk, c) English, d) sea, e) excellent, f) Spanish, g) father, h) usually, i) speak, j) mother, k) sometimes

Part 3

Daniel: Your English is very _____ too, Isabelle.
Isabelle: Thank you. It's _____ - slowly. I _____ to evening _____ in Paris. What _____ you, Daniel? Do you speak any _____ languages?
Daniel: Well, I speak _____ Spanish. But _____ afraid I _____ speak French.
a) got, b) getting, c) about, d) other, e) am not, f) don't, g) good, h) better, i) I'm, j) classes, k) a little, l) go, m) small

Exercise 6. Listen to the partner and record your reply

Mark ____ out of 11

	Partner	You
1	It's so cold here!	Це – нормально для цієї пори року. Яка зараз погода в Аргентині?
2	What's the weather like in Argentina?	Зараз – весна! Тепло і сонячно!
3	You speak excellent English, Pablo.	Моя мама – англійка, ви розумієте. Я звичайно розмовляю англійською з нею, а іспанською – з моїм батьком.
4	Your English is very good too, Isabelle.	Дякую. Вона стає кращою повільно. Я відвідую вечірні заняття в Парижі.
5	What about you, Daniel, do you speak any other languages?	Ну, я розмовляю трошки іспанською, але на жаль, я не розмовляю французькою.

Exercise 7. Record the student's cue and listen to the partner's reply

Mark ____ out of 11

	You (student)	Partner
1	Так холодно тут!	It's normal for this time of year!
2	Яка зараз погода в Аргентині?	It's spring. Warm and sunny!
3	Ви розмовляєте чудовою англійською, Пабло.	Ah, well, my mother's English, you see. I usually speak English with her and Spanish with my father.
4	Ваша англійська гарна теж, Ізабель.	Thank you. It's getting better - slowly. I go to evening classes in Paris
5	А як ви, Даніель? Чи розмовляєте ви якими-небудь іншими мовами?	Well, I speak a little Spanish. But I'm afraid I don't speak French.

1.8.1.3. ПРИКЛАД КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУ З ГРАМАТИКИ (6 клас)

Semester Test 1. Form 6

Date _____ Class _____

Surname _____

Mark _____ out of 100

Exercise 1. Fill in the correct words

Mark _____ out of 11

	words	sentences
1	he, her, he's, his, my, she's	What's your brother's name? _____ name is Tom.
2	at, good, in, on, well,	My sister studies _____. She goes to school _____ the morning.
3	this, these, that, it, the,	Are _____ her children ?
4	this, that, those, its	_____ men are from France .
5	teeths, teeth, tooths, tooth	That is a cat . It's got white _____.
6	childrens, children, childs	Look at those _____!
7	in, at, on, an,	Y. Gagarin made one orbit of the Earth _____ the 12th April 1961
8	on, to, at, in	Let's go _____ the cinema .
9	in, at, on, to	Where is Jane ? She is _____ the post office .
10	in, at, on, to	Mr Smith works _____ night .

Exercise 2. Fill in the correct form of the auxiliary verb

Mark _____ out of 11

	words	sentences
1	is, has, have, will, do,	_____ they go to school tomorrow ?
2	is, has, have, are, do	How many schools _____ there in your town ?
3	are, were, did, have, was	_____ they meet yesterday ?
4	have, are, has, do, does	_____ Jane and Tony got a house or a flat ?
5	does, are, has, have, do, is	_____ Ann play tennis every day ?
6	has, am, have, do, does, are	_____ you a teacher ? No , I _____ not a teacher .
7	is, have, do, does, has	This flat _____ got a kitchen and a dining-room .
8	are, has, have, do, is, does	_____ the show usually start at six o'clock ?
9	are, is, have, do, does, has	_____ your sister got a friend ?
10	are, has, have, is, does, do	_____ you usually have lunch at home or at school ?

Exercise 3. Complete the sentences with the appropriate article: a /an; the.

Mark _____ out of 11

- 1 Rome is _____ capital of Italy . It is _____ big city .
- 2 I live in _____ old house . _____ house is 200 years old .
- 3 When I was _____ child I liked reading funny stories .
- 4 Montreal is _____ large city in Canada . What is _____ largest city in Canada ?
- 5 I turned off _____ light , opened _____ door and went out .
- 6 _____ Earth goes around _____ Sun .

Exercise4. Make the following sentences negative

Mark _____ out of 17

1	You went to Italy last month.	
2	They have dinner at school every day.	
3	There are a lot of trees in the park	
4	Your brother plays basketball very well	
5	You have got an exercise-book.	
6	Your friend has got a dog.	
7	My children like apples.	
8	The people will travel to Mars.	
9	Her father can swim very fast.	

Exercise5. Put general questions to the following sentences

Mark _____ out of 20

1	There are two schools in my town.	
2	My sister can swim very fast.	
3	My parents have got a big house.	
4	Her dad has dinner at home.	
5	We have got some milk in the fridge	
6	She broke her leg last week.	

Exercise6. Translate the following sentences into English

Mark _____ out of 11

1	Я прокинувся о 7 годині.	
2	Моя сестра зараз прибирає у кімнаті.	
3	Хто розбив вікно ?	
4	Коли це трапилось ?	
5	Чи вони гарно провели час ?	
6	Він вміє гарно розмовляти англійською.	
7	Чи він ходить до школи у суботу ?	
8	Чи люди будуть жити на Місяці ?	
9	Ти був хворий минулого тижня?	
10	Що ти робиш зараз ?	

1.8.1.4. СЦЕНАРІЙ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ УПМК ЕЛАНТЕС

ТЕМА: *Socializing Practice. Making a conversation*

ЦІЛІ:

- **практична** - розвивати уміння учнів вести бесіду у зв'язку з ситуацією;
- **освітня** – формувати уявлення учнів про сучасні норми поведінки
- **розвиваюча** – розвивати культуру спілкування учнів в умовах роботи в парах
- **виховна** – виховувати в учнів ввічливе ставлення до співрозмовника

ЗАСОБИ НАВЧАННЯ:

- УПМК ЕЛАНТЕС для організації індивідуальної роботи учнів;
- комп'ютеризований урок: “Making a conversation”;
- посібники для організації парної та групової роботи учнів

ПЛАН УРОКУ

№	етап уроку	зміст роботи	час
I. Початок уроку			5 хв:
1	Організація класу	Повідомлення вчителя про мету уроку та план роботи на уроці	2 хв
2	Мовленнєва зарядка	Бесіда вчителя з учнями згідно теми	3 хв
II. Основна частина уроку			35 хв:
1	Презентація нового матеріалу		5 хв
2	Тренування учнів в УПМК ЕЛАНТЕС	Комп'ютеризований урок: “Making a conversation”	15 хв
3	Парні роботи учнів з посібниками	Посібники з опорними текстами діалогів українською мовою, (які звучали у комп'ютерному уроці)	5 хв
4	Парні роботи учнів з посібниками	Завдання на підстановку інформації (англійською мовою)	5 хв
5	Робота в міні групах	Завдання: підготувати розмову у міні групі з використанням вивчених фраз	5 хв
III. Заключна частина уроку			5 хв:
1	Повідомлення домашнього завдання	Придумати свій діалог на тему уроку	2 хв
2	Підведення підсумків	Аналіз роботи учнів і виставлення оцінок	3 хв

1.8.2. ТЕРМІНОЛОГІЯ, СКОРОЧЕННЯ

<i>терміни, аббревіатура</i>	<i>повна назва</i>
УПМК	універсальний програмно-методичний комплекс
ПМП	програмно-методична платформа
ЕЛАНТЕС	<u>Е</u> лектронна <u>А</u> втоматизована <u>Н</u> авчально- <u>Т</u> естувальна <u>С</u> истема
ELanTeS	<u>E</u> lectronic <u>L</u> anguage <u>T</u> eaching/ <u>T</u> esting <u>S</u> ystem
ММК	МультиМедійний Курс
КММУ/ КУ	Комп'ютерний МультиМедійний Урок / Комп'ютерний Урок
КТ	Комп'ютерні технології
ІКТ	Інформаційно-комунікаційні технології
Технологія	процес навчання, процес створення ММК
ЕЛАНТЕС	
Платформа (УПМК)	технічний засіб навчання, який складається з 4 програм
ЕЛАНТЕС	
Конструктор автора	електронна програма, складова Платформи для створення ММК
Асистент викладача	електронна програма, складова Платформи для індивідуалізованого навчання групи учнів у локальній мережі
Домашній репетитор	електронна програма, складова Платформи для навчання вдома за персональним комп'ютером
Журнал успішності	електронна програма, складова Платформи для різнобічного аналізу навчання групи учнів

ПУБЛІКАЦІЇ в засобах масової інформації

- 1) Зошит-прописи з англійської мови для дітей молодшого шкільного віку, “ABC”(Amusing Book for Children), 1 клас, комплект, Ленвіт, 1993
- 2) Наочний дидактичний матеріал для вивчення англійської мови у початковій школі, Ленвіт, 1995
- 3) “ЕЛАНТЕС – нова авторська методика”, газета “English”, №3, січень 2000
- 4) “Комп’ютерні технології викладання англійської мови”, газета “English”, №8, лютий 2000
- 5) “Розмовна англійська за методикою ЕЛАНТЕС”, журнал “Навчання сьогодні” №44, листопад 2000
- 6) “Тут навчають і вчать розмовляти сучасною англійською мовою”, газета “Вісник”, №8, грудень 2000
- 7) “Опис до Деклараційного патенту на винахід”, Держдепартамент інтелектуальної власності, МОНУ, бюл.№8, 2003
- 8) “Інформаційні технології навчання”, газета “English Plus”, №14, жовтень 2003
- 9) “Технологія групового навчання англійської мови з використанням комп’ютеризованого програмно-методичного комплексу ЕЛАНТЕС у середніх закладах освіти”, журнал “Іноземні мови” № 3, листопад 2003
- 10) “Універсальний програмно-методичний комплекс”, журнал “Комп’ютер у школі та сім’ї”, №4, квітень 2004
- 11) “Перший Європейський форум вчителів-новаторів”, журнал “Комп’ютер у школі та сім’ї”, №4, квітень 2004
- 12) “Англокомп’ютерна мова” “Освіта України”, газета, №87, листопад 2005
- 13) Технологія групового навчання у віртуальному середовищі УПМК ЕЛАНТЕС http://www.itcomp.edu-ua.net_, 2004
- 14) Приклади комп’ютерних уроків з англійської мови, створених в УПМК ЕЛАНТЕС з відео ілюстраціями <http://www.itcomp.edu-ua.net>, 2004
- 15) Досвід роботи вчителя англійської мови гімназії «Троєщина» Деснянського району В.І.Гатальської (2009), розділ «Педагогічний досвід», <http://ippo.kubg.edu.ua>
- 16) Мультимедійний курс Лондон, грудень 2011 - квітень 2012, «Національний проект «Відкритий світ», веб сайт www.ow.org.ua
- 17) II міжнародна онлайн конференція INTEL для України і країн СНД «Нові горизонти ІКТ в освіті» 29.10-15.11 2014, Дистанційний курс: «Авторська Технологія ЕЛАНТЕС для викладання англійської мови у форматі «1 учень – 1ПК» на уроках та у позаурочний час у форматі дистанційного навчання», <http://www.iteach.com.ua>
- 18) «Технологія ЕЛАНТЕС для навчання у школі і вдома по Інтернету», методичний посібник «Шлях до успіху. Дистанційна робота з обдарованими дітьми: теорія, методика, практика» (авт. колектив, керівник Буренко В.М., за загальною редакцією Сафарян С.І.)
- 19) Всеукраїнський педагогічний інтерактивний марафон «Відкриті педагогічні студії “Якісна освіта — це...”», презентація «Викладання англійської мови у форматі 1 учень – 1 комп’ютер на уроках та у позаурочний час по Інтернету з використанням авторської технології ЕЛАНТЕС», 18 червня 2015, Київ, <https://www.youtube.com/watch?v=KS5eU8euZmc>
- 20) «Технологія ЕЛАНТЕС у роботі з обдарованими дітьми», журнал «Іноземні мови в школах України», № 1, 2016, видавництво «Педагогічна преса»